Ceyhun Atıf KANSU
ATATÜRK VE KURTULUŞ SAVAŞI
Türk ulusunun yaptığı ölüm kalım mücadelesinin en güzel destanı değerli ozanımızın kaleminden çıktı.
Varlık Yayınları. 173 sayfa, 5 lira.

15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı : 25 Kr.
Yıl : 2 SAYI : 42

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

C.TESİ 15 KASIM 1969

"Efendiler! Ulusal egemenlik öyle bir ışık selidir ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, yakılır gider. Ulusların tutsaklığı üzerine kurulmuş yapılar her yerde yıkılıp gideceklerdir."
MUSTAFA KEMAL

BU SAYIMIZDA okuyunuz!

İkinci sayfada :
- Öğretmenler Neden Kıyılır?
- Müdürler Hizaya Gelmeli,
- Macaristan'dan Gezi Notları,
- Yanlış Hesap Danıştay'dan Döner,
- Sorunlarımızı ve Başkaldırmayı Bilmek,

Üçüncü sayfada :
- Atatürk'ün Resmim, koynunda taşıyan köylü
- Ulusal Benliğimiz ve Atatürk,
- Atatürkçü Olmak,
- Kim Atatürkçü?
- Malatya'dan Rapor,
- Öğretmence Atatürk.

Ata'yı anma gününde yapılan konuşmalar bazı çevreleri endişelendirdi

TÖS'ün düzenlediği açık oturum üniversite gençliği tarafından büyük ilgi gördü

Büyük Atatürk'ün ölüm günü dolayısiyle 10 Kasımda başkentin çeşitli kuruluşları tarafından düzenlenen törenlerde yapılan bazı konuşmalar bir kısım çevrelerin endişelerine yol açmış, Ankara televizyonunda yapılan bir açık oturum dolayısiyle kovuşturma açılmıştır.

Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Merkezi, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (TDGF) ile işbirliği yaparak, Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinde "Bağımsızlık ve Mustafa Kemal günü" düzenlemiştir. Bu toplantıda TÖS İkinci Başkanı Dursun Akşam, Prof. Muammer Aksoy, Tabii Senatör Sami Küçük, "Devrim" gazetesi yöneticisi Doğan Avcıoğlu, yazar Çetin Altan, TDGF Genel Başkanı Atilla Sarp ve gazeteci İlhami Soysal konuşmuşlardır.

TÖS Yürütme Kurulundan Mehmet Cihangir'in yönettiği toplantıyı çok kalabalık bir üniversite öğrenci topluluğu ile Ankara'daki öğretmenler izlemişlerdir. Toplantının saat 17'de başlamasından çok önce konuşmaların yapıldığı salon ile yakınındaki bütün koridorlar hıncahınç dolmuş, birçok kişi uzaktan bile olsa toplantıyı izlemek olanağını bulamamışlardır.

TDGF'nun bildirisi

Bu toplantı dolayısiyle TDGF tarafından yayınlan bildiride şöyle denilmekteydi :

"Mustafa Kemal'in anısını işbirlikçiler gibi senede bir kez yasak için değil, milli bağımsızlık ve gerçek demokrasi kavgasında omuz omuza mücadele içinde olmakla anabiliriz. Bu nedenle bağlı kuruluşlarımızın düzenlediği toplantılarda devrimci gençliğin militan örgütü TDGF konuşmacı yollamak istemektedir.

Kemalist devrimci, 27 Mayıs devrimi ve Anayasanın, Amerikan emperyalizminin işbirlikçileri tarafından yok edilme çabaları, ile bertaraf

(Devamı sayfa 4'de)

Cumhuriyet'in ilânını izleyen günlerde Mustafa Kemal, Anadolu köylüleri ile birlikte görülüyor. Onu en çok düşündüren konulardan biri de köylümüzün kurtuluşuydu.

İstanbul TöS şubesinin bildirisi

Öğretmelerin aylık ve ücretleri geciktirilemez

Türkiye Öğretmenler Sendikası İstanbul Şubesi adına sekreter Tayyar Kekeç ve İkinci Başkan Cengiz Ballıkaya, Türk memurlarını ekonomik sıkıntı içinde bırakarak halka giden hizmet yollarını kapayan Başbakanın demeci ile ilgili bir bildiri yayınmışlardır.

Bildiride özetle şöyle denilmektedir :

"784 bin memurumuzdan 300 bini 400 liranın altında maaş aldıklarını söyleyen ve en kısa zamanda bunların maaşlarını geçim seviyesinin üstüne çıkarıldığını vaadeden Başbakanını bu demecinin 1965 yılından beri gerçekleşmiş olması Türk memurun ve bilhassa öğretmenlerin tüm inançlarını sarsmaktadır.

İlimiz orta öğretim kademlerinde çalışan öğretmenlerin ek ders ücretlerini alamaz durumda oldukları bir gerçektir. Maaşlarını dahi alamayacakları söylentileri tüm öğretmenlerin moral çöküntülerine sebep olmakta ve verilen sözlerin senet olduğu beyanları havada asılı kalmaktadır.

Devlet itibarı ve haysiyetinin temsilcisi olan Başbakanın tüm ulusun haysiyetine yönelecek her türlü tecavüzün karşısına çıkması gerekirken sorumsuzluk içindeki beyanları devlet otoritesini güç duruma sokmaktadır.

Türk kamuoyu önünde sorumlu kişilerin bu sorumsuzluklardan artık silkinip uyanmaları gereğini hatırlatırız."

Danıştay M. E. Bakanlığının Bir Kararını Daha Durdurdu

Danıştay 5'inci Dairesi, Milli Eğitim Bakanlığının Nazım Bayata ile ilgili kararını durdurmuştur.

Geçen sayımızda bildirdiğimiz gibi, Bayata'nın Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsüne devam etmesine Bakanlık izin vermemiş, TÖS Hukuk Bürosu da kararın icrasını durdurulması için Danıştay'a başvurmuştu. Danıştay, Bakanlığın işlemini yerinde bulmamış ve kararın icrasını, açılan davanın sonuçlanmasına kadar durdurmuştur.

başyazı

İPTAL

Dursun AKÇAM
TÖS Genel Başkan Yardımcısı

Sınıfsal çıkarlarını kanun maddeleri haline getirmede pek hünerli olan politikacılar, 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununu da kuşa benzeterek öyle çıkarmışlardı. Adı, "Sendikalar Kanunu ama Cemiyetler Kanunun verdiği hakları bile kullanamayacaksın, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri yapamayacaksın. Hele grev sözünü hiç ağzına alamayacaksın. O zaman işverene kavuk sallıyarak ya sarılaşacaksın, ya da sendikal bir eyleme girişelim dersen cezalanacaksın.

Oysa Anayasanın 28. Maddesi, "Herkes önceden izin almaksızın toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir" der. Yine Anayasanın 11. maddesi de, "Kanun, bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunamaz", hükümünü koymuştur. 624 sayılı kanunun 14. maddesinin iptâl edilen (İ) bendi ise her türlü açık hava toplantısını, gösteri yürüyüşünü yasaklamıştı.

Sarı sendikalar için mesele yoktu. Ancak, devrimci bir sendika olan TÖS için durum başkaydı ve zordu. TÖS'lü öğretmenler, bu konuda işten atılma sürülme, hapse girme pahasına da olsa bir meydan savaşı veriyorlardı. Başta TÖS Genel Merkezi olmak üzere Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde TÖS şubeleri ve üyeleri hakkında açılmış sayılan dâvâlar vardı. Bunlardan yalnız birisi, TÖS Genel Merkezinin geçen yıl düzenlediği büyük Eğitim Yürüyüşü ile ilgili dâvâ beraatle sonuçlanmıştı. Savcılık bu kararı temyiz etmişti. Öbür mahkemelerde dâvâyı yürüten yargıçlar, bu aykırılığı bildiklerinden bir türlü hüküm veremiyorlar, Anayasa Mahkemesinin kararını bekliyorlardı.

Bu işin yüksek mahkemeye götürülmesini sağlayan Balıkesir TÖS Şubesi oldu. Öğretmenler üstündeki haksız işlemleri protesto etmek amacı ile 2 Şubat 1969 günü Balıkesir'de bir yürüyüş yapmışlardı. Bunun üstüne mahkemede soruşturma açıldı. TÖS avukatları, soruşturma ile ilgili kanun maddesinin Ana-

(Devamı sayfa 4'de)

Çorum Şubemizde Seçim Sonuçları belli oldu

Türkiye Öğretmenler Sendikası Çorum Şubesinin genel kurul toplantısı yapılmış ve yeni seçilen yöneticiler görevi devralmışlardır. Seçim sonuçları şöyledir :

Yönetim Kurulu : Mustafa Köricekli, Hüseyin Dökmetepe, Mustafa Yağan, Cemal Aslan, Haydar Ceylân, Mithat Düvenci, Hüseyin Kelek.

Onur Kurulu : Necati Erol, Ali Öztürk, Arif Ünlü.

Denetleme Kurulu : Fuat Kavas, Günal Özdoğan, Fevzi İlim.

OKUYUCULARIMIZA!

1 — TÖS Gazetesi, okuyucularına gerektiği gibi yararlı olabilmek için bundan böyle her ayın 1'inde ve 15'inde gecikmesiz çıkacak, etki alanını genişletmek için her sayıda yenilikler yapma yoluna gidecek, basın tekniğinin gereklerine elden geldiği kadar uymayı hedef alacaktır.

2 — Okuyucularımızın başka kaynaklardan sağlayamadığı haberlerin duyurulmasına daha çok önem verilecektir.

3 — TÖS Şube Başkanı ve yöneticileri gazetemizin doğal muhabirleri sayılır. Gazetemiz için kendilerinden, bütün okuyucularımızı ilgilendirecek haberleri beklemekteyiz. Haberleri yayınlarken, aksine bir istek ileri sürülmediği zaman, haberi göndərenin adı kaynak olarak belirtilecektir.

4 — Haber yazılarının ve makalelerin mutlâka makina ile ve iki aralıkla yazılmasını rica ediyoruz. Makalelerin seyrek satırla üç daktilo sayfasını geçmemesine çalışılmalıdır.

5 — Okuyucularımız Gazete ile ilgili eleştiri ve isteklerini zaman zaman mektupla bildirirlerse, kendi organlarının gelişmesine yardım etmiş olacaklardır.

6 — Gazete ile ilgili haberleşmeler için (TÖS Gazetesi Yazışleri Müdürlüğü, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, Saray Apt. 14/1, Ankara) adresine yazmalıdır.

Öğretmen Yeni bir mücadele silâhı kazandı

Anayasa Mahkemesi Öğretmenin Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkını Tanıdı

Anayasa Mahkemesi, 624 sayılı Kamu Personeli Sendikaları Kanununda bu lunan ve memur sendikalarının toplantı ve gösteri yürüyüşü yapamıyacaklarını belirten hükmü iptâl etmiştir.

Türkiye Öğretmenler Sendikasının ve dolayısiyle Türk öğretmeninin yaptığı büyük mücadelenin olumlu sonuçlarından biri sayılan karar dolayısiyle T.Ö.S. İkinci Başkanı Dursun Akçam şu demeci vermiştir :

"Anayasanın 28. maddesi, herkesin önceden izin almaksızın, silâhsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşleri yapma hakkına sahip bulunduğunu, bu hakkın ancak kamu düzenini korumak için kanunla sınırlanabileceğini belirtmiştir.

"Herkes" sözü içinde gerçek veya özel bütün kişiler vardır. Anayasa bu hakkı düzenlerken 12'inci madde ile koyduğu eşitlik ilkesini uygun biçim de düzenlemeye özel bir önem vermiştir. Toplantı ve gösteri yürüyüşleri yapma hakkı demokratik bir haktır. Anayasamız demokratik bütün anayasalar gibi bu hakkı önceden izin alma şartına bile bağlamamıştır. Kullanılması için alma şartına bağlı bulunmaksızın bir haktan sendika tüzel kişiliklerinin yararlanmasını engellemek, bu yolda yasaklayıcı hükümler koymak, demokratik yönetime kavuşmuş ülkelerde mümkün olmamak gerekir. Oysa bizde bu oluyor. Kamu personelinin örgütlenmesinden öcü gibi korkanlar, onları parçalayıp güçlerini zayıflatmaya çalışanlar, aynı zamanda demokratik bazı hak ve hürriyetleri de, kanun kisvesi altında yasaklamaya çalışıyorlar. Anayasa Mahkemesinin bu kararı beklediğimiz ve verileceğine kuvvetle inandığımız bir karardı. Sendikaların bu hakka kavuşmasından geceleri uykuları kaçanlar olacaktır. Korksunlar. Demokratik haklara saygılı olma

(Devamı sayfa 4'de)

Tavşanlı'da Abdülkadir Kurt'a jübilede altın madalya verildi

Sendikamız üyesi Tavşanlı İlçesi Merkez Atatürk İlkokulu Öğretmeni Abdülkadir Kurt 43 yıllık bir hizmetten sonra 3 Temmuz 1969 tarihinde kendi isteği ile emekliye ayrılmıştır.

Arkadaşımız için TÖS Tavşanlı Şubesi yöneticileri 1 Kasım 1969 cumartesi akşamı bir jübile düzenlemişlerdir. Jübileyi yüzlerce meslektaşımız ve konuklar izlemişlerdir. Abdülkadir Kurt 1906 senesinde Uşakta dünyaya gelmiştir. Mütareke yıllarında Kütahya öğretmen okulunda öğrenimde bulunan Abdülkadir Kurt öğrenimine Kütahyanın işgali ile bir yıl ara vermiştir. Kurtuluş Savaşından sonra Konya Öğretmen okulundan 1926 yılında mezun olmuştur. İlk görevine Tavşanlı Fevzipaşa İlkokulunda başlamış, askerlik görevini Akhisarda tamamlamıştır. Sonra yine Tavşanlıya dönerek İstiklâl İlkokulunda görev almış ve daha sonra 3 Eylül İlkokulu Müdürlüğüne atanmıştır. Burada uzun yıllar çalışan arkadaşımız sağlık durumu nedeni ile müdürlükten ayrılmış Atatürk İlkokulunda öğretmen olarak 43 yılını tamamlamıştır. 3 Temmuz 1969 tarihinde kendi isteği ile emekliye ayrılmıştır.

Abdülkadir Kurt sendikamızın kuruluşundan bu yana üyemizdir. TÖS Tavşanlı Şubesince kendisi için tertip edilen jübile gecesinde yönetim kurulunca kendisine üzerinde TÖS arması işaretli altın madalya hediye edimesi gecede bulunanlarca olumlu karşılanmış ve ayakta alkışlanmıştır.

Devrimci arkadaşımıza tüm öğretmenler adına emeklilik dönemi yaşantısında mutluluklar ve sıhhatler dileriz.

Gazi Eğitim'den Ganime Kemerbaş okuluna dönüyor

Türkiye Öğretmenler Sendikası, eğitim ordusunu bir bütün kabul ettiği için, üyemiz olmayan öğretmen adayı öğrencilere karşı işlenen haksızlıklarla da mücadele ettiği için, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümü öğrencisi **Ganime Kemerbaş**'ın okuldan çıkarılması olayına da el atmıştı.

Ganime Kemerbaş'ın okuldan çıkarılması işleminin haksızlığın karşısında Danıştay'a başvurulmuş, Danıştay da yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir.

İzmit Şubemizin yeni yöneticileri belli oldu

TÖS İzmit Şubemizin Genel Kurul toplantısı 9 Kasım günü yapıldı. Toplantıya Genel Merkez adına Genel Sekreter Osman Akol da katıldı. Yapılan seçimler sonunda yeni yöneticiler de belli oldu. Seçim sonuçları şöyle :

Yönetim Kurulu : Abdullah Sanal, İbrahim İşyar, Sabahattin Koral, Erdoğan Üretürk, Osman Çetin.

Denetleme Kurulu: Habib Barut, Osman Dönmez, Ali Genel.

Onur Kurulu : Netaci Gürcan, Rasim Sözüçok, Hafiz Öztürk.

YARGI ORGANLARI İSMAİL ERDEMİR'in SUÇSUZLUĞUNU DOĞRULADI

Danıştay İl İdare Kurulunun takipsizlik kararını onayladı

1966 Yılındanberi Kırşehir'de devrimci sendikal eylemlerde bulunan ilköğretim müfettişi arkadaşımız İsmail Erdemir, 1968 yılı eylül ayında aynı ilde çalışan ilköğretim müfettişi Necati Özden Kâhyaoğlu tarafından hem adliyeye, hem de Milli Eğitim Bakanlığına "temel nizamlara muhalefet etmek ve komünizm propagandası yapmak" tan ihbar edilmiştir.

Şimdi Eskişehir İlköğretim Müfettişi bulunan muh-

(Devamı sayfa 4'de)

Öğretmen neden kıyılır?

A. İhsan YİNANÇ

Türkiye'de var olan çok çeşitli okullarda çok çeşitli dersler okutulur.

Edebiyat dersleri okutulur: Failâtünler, failün'ler, aşklı meyli saray şiirleri ezberletmek için.

Ama bu dersin öğretmeni, çağdaş Türk edebiyatçılarından söz eder ve arı Türk dilini öğretmeye kalkışırsa kıyılır.

Tarih dersleri okutulur: Atalarımız yaptığı için, bizlere yapacak hiçbir şeyin kalmadığını ve hep o mezar taşları ile avunmak için.

Ama bu dersin öğretmeni, bütün savaşların kökünde ekonomik nedenlerin bulunduğu veya iktidar cambazlarının koltuklarını garanti altına almak için ne gibi katakulliler oynadıklarından ve bunlardan gelecek için ders alınması gerektiğinden sözederse kıyılır.

Coğrafya dersleri okutulur: Dağ, dere, ova, göl, nehir, istasyon, dünyadaki başkentler ve geri kalmış ülkeleri çaykları arasında ezen sanayi şehirlerini ezberletmek için.

Ama bu dersin öğretmeni, öğrencilerini araştırmalara sevkeder; Türkiye'deki yer altı ve yer üstü zenginliklerimizin değerlendirilmelerinin ne durumda olduğundan, milli yararlarımıza en uygun bir şekilde millileştirilmesinden ve işletilmesinden söz ederse kıyılır.

Matematik dersleri okutulur: aç parantez, al karekök, ver küp kök, ispatla eşitliği, çiz teğet... için.

Ama bu dersin öğretmeni, manavdan alınan bir kilo gram soğan için üretici ile aracının emek ve ellerine geçen paraları hesaplatırsa, yani günlük yaşamların sayısal olarak ifade edilmesine kalkışırsa kıyılır.

SOSYOLOJİ DERSİ

Böylece okutulması zorunlu görülmüş ve derslerin çeşitlerine göre de ayarlanmış pek çok kitap vardır. Bir de bunların arasında İlköğretmen Okullarında eğitim sosyolojisi diye bir ders vardır.

Üç yıl bu dersin öğretmenliğini diğer meslekdaşlarım gibi ben de yaptım. Baştan sona kadar masal, hayali bilgi Avrupa ve Amerika gezilerinden anılar, özellikle Amerikan hayranlığı ve yazarın, kitabı yazdığı devirdeki iktidarın övgüleri ile dopdolu olan bu kitap ilim diye yutturulmakta olup; sosyoloji ilmi ile ilgisi bulunmamaktadır.

Özellikle sosyoloji, psikoloji, tarih, iktisat ve tıp bilimcilerimize örnek olması bakımından bazı pasajlar verelim:

Örnek: I — "Biliyorsunuz, Kayseri Anadolu'nun en eski yol kavşağı ticaret merkezlerinden biridir ve halkı zeki ve bilgili olmakla beraber meşhurdur. Bu zekâ ve bilgi çokluğu geniş bir temasın sağladığı zengin görgüden gelir".

Örnek: II — "İslâm dini kadınların erkeklerle eşitliği prensibini koydu. Onun için karı sayısını dörde indirerek Arapların tek karılı aileye doğru büyük bir adım atmalarını sağladı".

Örnek: III — "Türkiye dört asır süren bir iktisat uykusundan sonra YİRMİNCİ ASRIN ORTASINDA birdenbire uyanmış ve dinamik ekonomiye geçmiş bulunuyor. Bir ziraat memleketi olduğu halde kendi yiyeceği buğdayı ithal eden Türkiye, dünya buğday ihracatçılarının baş sırasında yer almış bulunuyor. Pasif, statik alıcılıktan aktif, dinamik satıcılığa geçiyoruz. ÜÇ YIL İÇİNDE öküzden traktöre, orak ve rüzgârdan biçer-döğere geçmiş bulunuyoruz. Yollarımızda otobüsler ve kamyonlar malları taşıyor. Yollar her tarafa uzanıyor; dar gelenler genişletiliyor. Eski atasözünün anlamına yeniden kavuşuyoruz: Nerede hareket orada bereket".

Ama bu dersin öğretmenleri de:

Örnek birdeki gibi, zekâ çokluğunun temas sayesinde olmadığını;

Örnek ikideki gibi, dört kadınla evlenmenin kadın - erkek eşitliği diye yutturulduğunu;

Örnek üçteki gibi, yirminci asrın ortası olan 1950 de ani bir kalkınmanın olamıyacağını, bu kitabın yazılış tarihi olan 1950 den 1953 e, yani üç yılda öküzden traktöre ancak ve ancak o devirdeki iktidar ağalarının çiftliklerinde geçilebildiğini; dünyaya buğday ihraç etmek şöyle dursun, 1969 Türkiye'sinde bile İran'dan buğday ithal ettiğini; doğuda köylünün et yiyip öldüğünü ve otobüs yerine öküze bindiğini ve bütün bu istatistik dışı yutturmacaların Atatürk Devrimlerinin inkâr edilip, Demokrat Parti iktidarının gözü kapalı olarak methiyenamesinin ders kitabı okutulmaya zorlandığını söylerse bu dersin öğretmeni de kıyılır elbet.

BAŞKA DERS KİTABI

Denilebilir ki, öğretmen başka yazarın ders kitabını okutsun.

Zaten Milli Eğitim Bakanlığı da genelgelerinde "dersin öğretmeni kitap seçmekte serbesttir" diyor. Ve devam ediyor: "Ancak Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisindeki okullar için yayımlanan ders kitaplarının dışında bir kitap okutamazlar ve almaya zorlayamazlar" diye.

İlköğretmen Okulları için Tebliğler Dergisinde ise gösterilen bir tek Eğitim Sosyolojisi kitabı vardır. O'nun da yazarı Nusret Köymen'dir.

Macaristan'dan gezi izlenimleri

İlköğretim değil, Genel Eğitim-Öğretim

Arif GELEN

Eğitim sorununu çözümlemiş ülkeler arasında hepsi aynı biçimde ilginç gelmiyor. Sanayileşmenin başlangıcından bugüne kadar hep önde gitmiş büyük Batı Avrupa ülkelerinde de bu sorun çözümlenmiş, ama onların ilk hamleleri çok gerilerde kalmış. İkinci Dünya Savaşından sonra büyük bir yolu aşmış, sanayileşmenin ağır basmasına karşılık hâlâ daha bir tarım ülkesi denilebilecek yerlerde eğitimin bugünkü durumu mutlâka okuyucuyu ,bizim okuyucumuzu demek istiyorum, daha çok ilgilendirir. Bu bakımdan, Macaristan'a yapılan bir gezi sırasında, okulları, özellikle köy okullarını görmek, kısa bir süre içinde de olsa okullardaki çalışmaları izlemek önem taşıyor.

Gezinin burada söz konusu ağırlık noktasına gelmeden önce iki noktaya işaret etme zorunluğu var.

Birincisi, artık eğitim ve öğretimden söz edilirken, bizdeki gibi köy eğitiminden söz edilmiyor. Her ülke bir bütündür; doğusu ya da batısı, şu ya da bu bölgesi ötekinden biraz farklı olabilir. Ama köyle şehir arasında büyük ayrım galiba yalnız henüz feodaliteden kurtulamamış olan ülkemize özgü. Bu yüzden bizler, bu terimlerden kurtulamıyoruz. Yabancı ülkelerde de aynı terimleri kullandığımızda, karşımızdakilerin şaşkın bakışları altında eziliyoruz. Ama gene de, bizim Macaristan'da köy okulları söz konusu.

İkincisi, ilköğretim deyimi de Türkçeden başka dillerde yok. Bir ülke, bütün insanlarına eğitim nimetini veremiyorsa, bazıları belli bir eğitimden geçebiliyorsa, ilköğretim deyimi kullanılabilir. Ama insanların kafasından artık böyle bir zihniyetin izleri tamamen silindiği için, herkese özgü olan genel eğitim ve öğretim deyimi yerleşmiş, kullanılıyor. Bunun başka bir yanı da var. Artık hemen her yerde ilkokul dan önce ana okulları da yaygınlaştığı ve hatta bazı yerlerde tamamen genelleştiği için ana okullarından sonra gelen, herkesin geçtiği eğitim aşamasına genel eğitim ve öğretim, okulun adına da "temel okul" deniyor. Bu, Avrupa'nın doğusunda da böyle, batısında da.

Mecburî Öğrenim On Yıl Oldu

Macaristan'da 6 yaşından 16 yaşına kadar her çocuk öğrenim yapmak zorunda. 31 Ağustosta altı yaşını dolduran çocuk okula kaydediliyor, sekiz yıllık temel okulu bitirince ye kadar okuyor. Sınıfta kalma söz konusu değil. Derslerde geri kalan çocukları ' ayrı gruplara ayırıyor, elden geldiği kadar, eksikliğini tamamlayıncaya kadar yetiştiriyorlar. Ama çocuk gene yetişemezse, sekiz yıllık okulu 16 yaşında bitiriyor. Aynı okulu normal sürede, yani 14 yaşında bitiren çocuk, gene öğrenimine devam zorunda. Çünkü mecburî öğrenim 16 yaşında bitiyor. 14 yaşında sekiz yıllık okulu bitiren çocuk, ya yüksek öğrenim yapmak üzere lise ve orta dereceli okullara gidiyor, ya da iki yıllık bir meslek okulunu zorunlu olarak bitirip iş hayatına atılıyor.

Temel okul iki bölüme ayrılıyor. İlk dört sınıfa temel basamak, ondan sonraki sınıfa orta basamak deniyor. Temel basamakta bir sınıfı tek öğret men okutuyor. Beşinci sınıftan başlıyarak her ders için ayrı öğretmenler gelmeye başlıyor. Ama gene de her sınıfın eğitiminden sorumlu olan bir sınıf öğretmeni var.

Budapeşte Yakınında Bir Köy Okulu

Macaristan'ın iki milyon nüfuslu güzel başkenti Budapeşte'de Macar Gazeteciler Birliği'nin çağrılısı olarak bulunuyorduk. Birliğe, başkentteki çalışmalarımızın bitiminde, hiç değilse iki köy okulunu ziyaret etmek istediğimizi bildirdik. Onlar da Macar Öğretmenler Birliği ile anlaşmışlar. Bir sabah saat sekizde, bir mihmandarla birlikte otomobile binip, Budapeşte'nin 33 km. uzağında bulunan Punaharaszti köyüne doğru yola çıktık.

Mihmandarın anlattığına göre Öğretmenler Birliği ziyaret edilecek iki tipik köy seçmiş. Birinci olarak gideceğimiz köy 3000 nüfuslu, sanayi bölgesinin kıyısında bulunuyor. Nüfusun ancak yüzde 20'si tarımla uğraşıyor. Sanayiden tarıma geçenlerin sayısı her yıl biraz daha artıyor. Kısacası geçiş dönemi halindeki bir köy. Ama gene de köy. Ülkenin özelliklerine göre köy sayılıyor. Oniki km. ötede başka bir köyü daha ziyaret edeceğiz. Burası yalnızca tarımla uğraşan, köylerin çoğunluğunu temsil eden bir köy.

Sabah erkenden tercümanla birlikte Okul Müdürü Csaki Illes'in odasına girdik. Müdür, önce bize okulla ilgili genel bilgiler verdi. Az sonra gezerken neler göreceğimizi anlattı. Daha sonra çıkıp, bütün sınıfları ve okul binalarını gezmeye başladık.

Hayat İçin Okul

Okul binaları ve oyun yerleri geniş bir alana yayılmıştı. Bir kısım öğrenciler derslikler de öğretmenleriyle birlikte çalışıyorlar, bir kısmı okulun işliklerinde çalışıyor, bazı sınıflar da oyun yerlerinde beden eğitimi çalışmaları yapıyorlardı.

1, 2, 3, 4. sınıfların öğrencileri yalnız öğleye kadar okula geliyorlardı. Bedensel ve ruhsal güçleri ancak yarım günlük bir çalışmaya yetebilirdi. Yarım günlük öğretimin tek nedeni buydu. 5, 6, 7. ve 6. sınıfların öğrencileri ise öğleden sonra da geliyorlardı. Bunlar, öğleden önce dersliklerde, öğleden sonra işliklerde çalışıyorlardı. Bunun yanında, ilk dört sınıflardaki öğrencilerin de işlik çalışmaları vardı. Bunlardan bir sınıfın çalışmalarının yapıldığı işliğe girdik. İşliğin bir yanında erkek öğrenciler, öteki yanında kız öğrenciler vardı. Erkek öğrenciler, ağaçtan, telden, demirden v.b. malzemeden evlerde ve okulda kullanılabilecek küçük araçlar yapıyorlardı. Örneğin, geometri derslerinde kullanılacak cedvelleri onlar yapıyorlardı. Yaptıkları bazı teneke araçlar evlerde ufak tefek işler için kullanılacak cinstendi.

Kız öğrencilerin işlik çalışmalarını dikiş ve örgü işleri meydana getiriyordu. Yaptıkları işler yaşlarına uygundu ve evde yararlı olacak cinsten di.

Köy, tarımdan sanayi alanına geçiş döneminde bulunduğu için tarım çalışmalarına pek az yer veriliyordu. Bu konuda ölçü, köyün çalışan nüfusunun tarımda bulunan oranı oluyordu. Okuldan çıkacak öğrenciler, hayatta çalışacakları alanlara uygun bir programa göre yetiştiriyorlardı.

Bu konu üzerinde durduğumuz sırada okulun müdür yardımcısı geçen öğretim yılında okuldan mezun olanların son durumu ile ilgili bir liste getirdi. Listeden şöyle bir sonuç çıkıyordu:

Geçen yıl okuldan 113 öğrenci mezun olmuştu.
Bunlardan,
30'u liseye,
23'ü teknikumlara,
1'i kız sekreterlik okuluna devam ediyordu,
46'sı kalifiye işçi olmak için staj görüyordu,
2'si traktörcü olmuştu,
6'sı hemen fabrikalara girip işçi olmuştu,
4'ü evde kalmış ailesine yardım ediyordu,
1'i hasta olduğu için hiçbir şey yapamıyordu.

Gelecek yazı: Çalışma ve Beslenme Eşitliği Nasıl Sağlanıyor.

Macar okullarında sınıf çalışmaları işlik çalışmalarına paraleldir.

Yanlış Hesap Danıştaydan Döner

Salim KARA

Bize öyle geliyor ki, Sayın Bakanlık büyük bir bunaltı içinde. Bugünlerde ne yapacağını şaşırmış, öğretmensiz millî eğitimi yönetme arzusu ile kıvranıyor. Eğer öyle olmasa idi bunca öğretmeni telle, yazı ile yasaları çıkarına uygulayarak Bakanlık emrine almaya kalkmazdı. Bunun son örneğini ilimizde verdik. Bir yasa gereği kurulmuş olan örgütümüzün Çorum yöneticileri KAYSERİ olaylarındaki haksız eyleme gösterdikleri tepkiden dolayı kendilerini Sayın Bakanlığın iki müfettişine karşı savunmak zorunda kaldılar. Elbetteki bundan çıkan sonuç şu: Sayın Bakanlık KAYSERİ olaylarını tümü ile olumlu görüyor. Buna hayır demeye de yasalara göre imkân yok. Sendikacı sendikal eyleminden dolayı Bakanlık müfettişlerinin değil, ancak Cumhuriyetin çok sayın yargıçlarına ifade verir. Bunu biz değil 624 sayılı yasa emrediyor. Yasayı uygulayanların bunu bizden daha iyi bilmesi gerekir, ama herhalde bilmiyorlar ki, uyggulamalar yasalara hep ters düzeyde oluyor. Şimdi belkide sayın yetkililer, bu bir soruşturma; bundan normal bir şeyde olmaz diyecekler; kendilerini avutmaya ve kamu oyunda haklı olduklarını yaymaya çalışacaklardır. Hangi soruşturma ve niçin? Bu nevi soruşturmalarda toplum yararını görmediğimiz için, aslında ise soruşturmaya gerek olmayan bu iki konularda yapılan kovuşturmaların kişiler yararına ve de bilinen bir sınıf yararına yapıldığını bildiğimiz için, Devlet kesesinden harcanan paralara acıdık. Acıdık da bu gibi eylemlerden vazgeçilmesini dilemek için bu yazıyı kaleme aldık. Ama Bakanlık bu, durur mu? Başlar soruşturmaya, müfettişler gönderir kovuşturma yaptırır, harcırah verir Devlet kesesinden, sonra? Sonra dön geri der büyük yargı organı olan DANIŞTAY. Bu nasıl anlayış ve nasıl vurdum duymazlık ki, bunca soruşturma sonu bunca öğretmen DANIŞTAY kararı ile yerine iade edildiği halde, yanlış uygulamalar bir bir ters yüz edildiği halde, ısrar ve inat ile hâlâ bu nevi soruşturmalara gidilir ve de Devlet bütçesinden gereksiz harcamalar yapılır.

Bir tarafta toplum düzenini sağlayan yasalar vardır; bir tarafta da bu yasalara sırtını dönmüş, inatla "dediğim dedik, çaldığım düdük" diyen yöneticiler. Tanrı bu gibilere - bu fakir, bu yoksul ulusun haline acısında - biraz insaf birazda merhamet versin. Efendim: sürün dediler, süründük, kıyım dediler kıyıldık. Biz tüm bunlara bu fakir ve de geri bırakılmış ulusumuz için göğüs gerdik direndik. Elbette bundan böylede tüm haksız eylemler duruncaya dek direneceğiz. Direneceğiz ama, direnmek demenin de her halde yasalara karşı durma anlamına olmadığına sayın kamu oyuna gücümüz yettiği, sesimiz çıktığı oranda öğretmenin karşısına kim çıkarsa çıksın, yıkılan kendisi olacaktır. Nerde görülmüştür haksızlığa göğüs gerenin yenildiği? Elbette yoksulluğunun, fakirliğinin savaşını yaptığımız halkımız, azda olsa artık gerçeği görmüş, öğretmenlerin gerçek savaşının kendileri için olduğunua inanmıştır. Bunun en güzel örneğini yine KAYSERİ vermiş, halkı kandırarak kendi savaşını sürdüren öğretmeni taşlatmayı o an için başaran ATEŞOĞLU, yine kandırdığı toplum tarafından ön seçimde listenin en sonuna itilmiş, büyük seçimde de meclisten sürülmüştür, ama öğretmene hiçbir şey olmamıştır, olmayacaktır da. Yeter ki, o toplum için ve onun yararına olan eylemini sürdürmesini bilsin, yılmasın. Son zamanda KAYSERİ olayları nedeni ile soruşturma geçiren TRABZON - KONYA - ÇORUM ve AYDIN Şubeleri TÖS. Yönetim Kurulunun sayın üyeleri ile bu konuda veya başka bir konuda soruşturma geçirecek olan sayın TÖS. üyeleri daima huzur içerisinde olsunlar, savaşlarından yılmasınlar. Zafer bu ulus için çalışan devrimci güçlerin vede bunun öncülüğünü yapan öğretmenlerindir.

Mutlu yarınlar sizlerle olsun benim devrimci dostlarım.

Başarımıza yardım edecek bir eser
İlkokul Öğretmenleri İçin
TÜRKÇE ÖĞRETİMİ KILAVUZU
Yazan: Gazi Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Emin Özdemir
Fiatı 8 liradır. Toplu siparişlerde yüzde 25 indirim yapılır.
Ansiklopedi Yayınevi P.K. 7 Bahçelievler Ankara

Müdürler Hizaya Gelmelidir

Ahmet TOPTAŞ

"— Bu hareketinle TÖS'na girdiğinin farkında mısın?.. Seni bundan men ederim..."

"— İşte Sendikanızın marifeti. Beğendiniz mi?.."

"— Kardeşim bu ne biçim yazı?.. Devletin otoritesi.."

"— Ben bu meseleyi halletmişimdir, yasak edeceksiniz anadili, tamamdır.. Dil kolu yasağa uymayanları tesbit eder..."

Bunlar, 'iskemle sevdası'na ya da 'müdürlük hastalığı'na tutulmuş bazı yetkililerin konuşmalarından rastgele seçilmiş 'inci'lerdir. Bu kocaman sözler 'iskemle sevdası'nın ya da 'müdürlük hastalığı'nın ne menem bir şey olduğunu anlatmaya yeteceğinden, örnekleri uzatmıyacağız. Bu arada eğitimin ne olduğunu asla bilmediği halde, bu işi daha iyi bilenlere 'eğitim dersi' vermeye kalkışanlar, öğretmeni 'çocuk' yerine koyanlar, kendi acizliklerini saklamak için öğretmenle öğrenciyi ve müstahdemi karşı karşıya getirenler olduğunu da belirtmek isteriz. Daha yüzlerce örneğini verebileceğimiz şu yukarıdaki 'atıp - tutma'ların ne anlama geldiğini kısaca gözden geçirelim:

1. Müdür, öğretmenin bir meslektaşı olduğunu, öğretmen kişiliğine saygı göstermeye mecbur olduğunu unutarak ve mesleksel kuruluşlara girmek için kimseden izin almak zorunda olmadığını hesaba katmıyarak, tam deyimi ile öğretmenin tepesine binmiştir. Bu sayın müdür, yasaların öğretmene verdiği hakkı elinden almanın şakası içindedir.

2. Müdür, anormal bir tutumundan dolayı bir yetkiliyi kınayan Sendika bildirisinden dolayı, Sendika üyesi bir öğretmeni azarlamaktadır kibarca. 'Büyükler ne söylerse doğru söyler' anlayışı ile şartlandırılmış olan bu sayın müdür de 'müdürlüğün tadı'nı çıkarmaktadır böylece.

3. Müdür, bir meslektaşını paylamaktadır yazı diye. Bu bay, 'öğretmene karşı Devleti savunmak için' müdürlükle de yetinmeyip Savcı rolünde sahneye çıkmıştır. Devlet kendisidir ve kendisinindir, öğretmen ise hiç birşey değildir ve Devletin düşmanıdır bu çok değerli müdüre göre. Elbet kendisinin olan Devleti koruyacaktır. Zaten başka işi de yoktur.

4. Müdür, tam bir 'eğitimci'dir. Dil öğretimini gayetle iyi bilmektedir. Çektin mi 'yasak'ı her şey tamamdır. Çocuklar hemencecik ve şıp diye Türkçe konuşmaya başlarlar. Böylece de Siirt'te dil sorunu halledilmiş olur.

Görüldüğü gibi bunlar gülünç şeylerdir. Ne okul yöneticiliği ile, ne de öğretmenlikle bağdaşamaz bütün bu tutumlar. Okul yöneticiliği herşeyden önce bilgi, görgü ve tecrübe isteyen bir iştir. Okul yönetimi okul da yapılan eğitim - öğretim çalışmalarının verimli olmasını sağlamak için vardır birinci derecede. Görevleri ise yönetmeliklerde saptanmıştır. müdürlerin. Verdiğimiz ve daha da verebileceğimiz örneklerin okul yönetimi ile ne ilgisi olduğunu bir anlayan varsa anlatsa da biz de anlayıversek.

Bu 'atıp - tutma'ları dinlemek istemeyen öğretmenlere gelince: Önce 'güvenilmeyen adam' olur öğretmen. Sonra, nerdeyse soluk alışı bile izlenir. En küçük fırsatta ayağını kaydırmak için sudan nedenlerle soruşturmalar, kovuşturmalar açılır, cezalar verilir. En önemli yanı, ekonomik kıskaca alınır, kendisi ve çocukları açlığa mahkum edilir.

Bütün bunlar acı acı düşündürüyor adamı: Acaba bu iskemlelere nasıl tırmandı bu adamlar?.. Bu sorunun cevabını aramakta fayda vardır.

Sorunlarımızı ve Başkaldırmayı Bilmek

Orhan Nedim AYIK
Cizre Ortaokulu Öğretmeni

Çağımızın büyük düşünürlerinden *Albert Camus*, Descartes'ın "düşünce" de bulduğu "varolma" yı "başkaldırma" da bulur; "baş kaldırıyorum o halde varım" der. Her aydın, her düşünür, önce kendi ülkesine ve halkına sonra da bütün dünyaya ve bütün insanlığa karşı kendini sorumlu sayar. En çelişik sorunları aklın ve mantığın süzgecinden geçirerek, en doğru ve nesnel çözüm yollarını bulmaya çalışır. Bireysel mutluluktan öte - bir toplum içerisinde yaşadığına göre - toplumsal mutluluğa erişmesinin çaresini arar.

Az gelişmiş değil de, bilerek geri bırakılmış olan ülkemizin dünya uygarlığının çok gerilerinde kalmış olduğunu illâ da somut örneklerle açıklama ya kalkmak gerekmez şimdi. Az çok doğru düşünmesini bilenler, uygarlığın hangi doruklara kadar ulaştığını görenler, demogojiye, basit siyasal çatışmalara ve yutturmacalara kanmayanlar bu sorunu gayet kolaylıkla görür ve anlarlar. Adının başında Ord., Prof. olması gerekmez bu gözlemde bulunmak için.

Birer öğretmen olduğumuz için bizler bu sorunları çok yakından görüp izlemek olanağını bulabilmekteyiz. Halkın içinden çıktık halkın içine dönüyoruz çünkü bizler. Halka ve halkın sorunlarına bizim kadar yakın olan, bizim kadar bilen aydın topluluğu yoktur.

Gerçekten bilinçli ve damarlarında devrimci kan taşıyan öğretmen arkadaşlarım görevlerinin A B C öğretmekten ibaret olmadığını görüp anlamaktadırlar. Neden ezildiğimizi, neden geri bırakıldığımızı, uygarlığın bu kadar gerisinde neden bu kadar bulunduğumuzu ve halkımızın bozuk düzen içerisinde neden rezilce bir hayat sürmeye mecbur edildiğini avucunun içini bilir gibi bilmektedirler.

Bilen insan, gören insan, doğru düşünüp nesnel yargılara varan insan kendini çok huzursuz hisseder. Bu huzursuzluk halkımızın ve yoksul ülke halklarının huzursuzluğundan gelmektedir. Huzur içinde ve insanca yaşamak halkımızın ve bizim de hakkımız olduğuna göre haksızların, geri bırakılmışlığın ve huzursuzluğun nedenlerini ortadan kaldırmamız gerekiyor.

Fakat insanlık ve mutlu yaşama uğruna, örümceklenmiş kafaları aydınlatmaya çalıştığımız, sömürünün, ulusal çıkarlarımızın neler olduğunu, neler olması gerektiğini anlatmaya, göstermeye kalktığımız zaman kişisel çıkarlarına dokunduğumuz, kuyruğuna bastığımız kişiler ellerindeki geniş olanakları kullanarak bize engel olmak istemektedirler. Bu sömürü, bu uyuşukluk böyle devam etsin ki, onlar hanlar, apartmanlar diksinler; boğaza karşı viski yudumlasınlar; kadillaklarda, mersedeslerde dolaşsınlar. Tıpkı vaktiyle İngiltere'nin haşhaş ekimini kendi ülkesinde yasaklayıp Çin'de içimini serbest ederek bu ülkeyi uyuşturup sömürmeye devam etmesi gibi. Fakat haşhaşla uyuşturulan bu ülke öyle uyanmaya, öyle kıpırdamaya başladı ki, sömürüyü söküp attığı gibi yakasından, atom bombasını patlatıp Üçüncü Büyük Devlet olma mutluluğuna erişmiştir.

Zembille inmedi bu başarı Çin Halkı'na. Bir başkası da götürüp koymadı önlerine. Haksızlığa, sömürüye "baş kaldırdılar" ulusça. Sorunlarını, ulusal çıkarlarını hesap ettiler, öğrendiler inceden inceye. "Varolma" nın gereğini duydular.

Bizler soralım kendi kendimize Çernişevski gibi: "Ne Yapmalı" diye. Çok şeyler yapmalıyız Dostlar. Yarınımızdan emin olabileceğimiz, mutlu insanların açık alın özgürce dolaşabileceği bir ülkeye sahip olmanın yollarını aramalıyız. Çocuklarımıza kaz gelen yerden serçe (aslı tavuktur) esirgemeyen Amerika'nın süt tozuna bağımsızlığımıza gölge düşüren 6. filosuna ve üslerine (tesis değil) ihtiyacımız olmadığını ekonomik yönden gelişememiş olan ülkelerin tam bağımsız olamayacaklarını anlatmalıyız. El ele verince ulusal kaynaklarımızın ele güne avuç açmadan bizi bol bol geçindirebileceğini Atatürk'ü devrimleri sevdirip haksızlıklara ulusça "Başkaldırmamız" gerektiğini anlatmalıyız.

"İki gözüm iyi söylüyorsun, hoş söylüyorsun söylemesine ya, sürüyorlar bizi bunları anlatınca; bakanlık emrine alıyorlar, açığa çıkarıyorlar" diyeceksiniz. Sürsünler gözüm, bakanlık emrine alsınlar, açığa da çıkarsınlar. Bir toplumun, insanlığın kurtuluşu için yapıyoruz bunları biz. Kendi yarınımız, çocuklarımızın, halkımızın yarını için yapıyoruz. Artık.

Bir şalgam gibi
koparıp atamıyorlar
kafasını insanın

Yetmeyecek, sökmeyecek bu yöntemleri ,ipleri başkalarının elinde olan yöneticilerin.. Yılacağımızı tümden sineceğimizi sanıyorlar. Oysa, bilmiyorlar bilenen bıçakların daha iyi keseceğini.

"Aslonan hayattır"

ama, tümden mutlu yaşayacağımız toplumsal bir hayattır. *T.Ö.S.* gibi bir kuruluş var arkamızda. Yüzüstü bırakmıyor bizi nâmerdin elinde.

Ben bir haftada iki defa tayin edilen sizin anlıyacağınız sürülen bir öğretmenim. Suçlarımı da yukarda sıraladım teker teker. Adıyaman Lisesin den Gölbaşı Ortaokuluna, Mardin Cizre'ye oradan.

(Devamı sayfa 4'de)

ATATÜRK'ÜN RESMİNİ KOYNUNDA TAŞIYAN KÖYLÜ

Mükremin TEKİN
Öğretmen

Sıcak bir gündü. Köye gidiyorduk bir arkadaşımla. Devrimci bir öğretmenin tokatlandığı köye... Tıklım tıklım insan vardı bineceğimiz minübüsün içerisinde. On kişilik bir arabaya belki de yirmi kişi binmişti. Bir yer bulduk, biz de sıkıştık araya. Uzun bir zaman ter döktük arabanın içerisinde...

Yol boyunca köylere rastladık. Elektrik vardı bu köylerin bazılarında. Yolculardan inenler oldu bu köylerde. Ama biz gidiyorduk. Artık ilk bindiğimiz gibi sıkışık değildik minübüsün içersinde. Pencereden bol bol bakabiliyordum etrafıma... Pancar tarlalarında, patates tarlalarında çalışanları iyiden iyi görebiliyordum. Bir ara önümde oturan yaşlı bir köylünün koynundan çıkarmış olduğu beyaz karta baktığına şahit oldum. İlk anda buna aldırış etmedim. Fakat köylünün dikkatli dikkatli bakmasından sonra bende merak ettim. Yerimden hafif doğrulup baktığım zaman anladım ki, bu Ata'nın bir resmi idi. Hem de ipek karta çekilmiş bir askeri resmi. Bütün üniformaları ile beraber çekilmiş bir resim idi bu.

Yaşlı köylünün başındaki şapkasının iki yerinde yaması vardı. Yüzündeki kıllardan belli idi günlerdir tıraş olmadığı. Gömleğinin yakası kirli, ceketinin iki yerinde yırtık vardı.

Arabamız zaman zaman duruyor. Yolcu indiriyor, yolcu alıyordu. Önce hafif bir güldü. Sonra da "Bunun bütün dünya tanıyor da, sen tanımıyor musun?" dedi. Resmi bana doğru çevirerek: "Ben bu insanı çok severim. Dünyada bunun bir daha eşi yoktur. Şehirden aldım. Torunuma hediye olarak götürüyorum" diye karşılık verdi.

Benim ve arkadaşımın öğretmen olduğumuzu öğrenince köylü biraz daha Atatürk üzerinde derinleşmeye başladı. "Hem bu kadarcık resimden ne çıkacak. Benim evimde bunun daha büyükleri var" diye konuştu. Bir de Ata ile ilgili fıkra anlattı. Bize köyündeki öğretmenlerden bahsetti.

Biz Atatürk'çü köylü ile konuşurken, bir ara bizim konuşmalara kulak misafiri olan genç bir köylü söze karıştı. Köyüne gelen bir hocahanımın eteklerinin kısa olmasından dolayı köylerinden uzaklaştırdıklarını anlattı. Bu genç köylüye yaptıklarının doğru olmadığını bizden evvel izah etti yaşlı Atatürk'çü köylü.

Çift koçanlı mısır tarlalarından geçtik. Yol boyunca kavak gölgelerinin altında durduk. "İşte beldik benim köye" dedi Atatürk'cü köylü. Yerinden kalktı sırtına heybesini aldı. İnmeden evvel bizi de buyur etti köyüne. Ellerimizi sıkıp uzaklaştı...

Köylünün arkasından uzun uzun baktım... Onu gözümden kaybedinceye dek gözetledim. Giysilerinin eski oluşunu ve yaşını düşündüm... Atatürk'çüyüm diye öğünen giravatlı, simokinlileri hatırladım...

Neden tokat?

Dar bir boğazdan geçtik. Hafif bir yokuşu çıktık. Birbirinden aralıklı yapılmış olan evlerin arasından geçtik. "İşte öğretmenin tokatlandığı köy" diyordu arkadaşım. Önünde asma bulunan bir binanın yanında durdu arabamız. İndik ve yürüdük asmanın altında oturanlara doğru... "İşte öğretmeni bu asmanın altında tokatlamışlar" diyordu arkadaşım. Biz yanlarına varmadan ayağa kalktı köylüler. Oturdukları sandalyeleri bize uzattılar. "Hoş geldiniz" dediler. Çay kahve söylediler...

Uzun bir yolculuktan sonra nihayet gelebilmiştik öğretmenin tokatlandığı köye. Hem de olayın geçtiği kahveye gelip oturmuştuk. İşte öğretmen bu kahvede konuşmuştu. Burada Atatürk'ten ve devrimden bahsetmişti. Ama onun sözlerini hazmedememişti bu köyden bir genç. Hem de sanat okulunu bitirmiş olan yirmi yaşından daha küçük olan bir genç. Öğretmen ne söylemişse ve tersini söylemişti. Ona göre toplumun ahlâkını Atatürk bozmuştu. Eğer şeriat olsa imiş toplum ahlâkı olurmuş. Öğretmen de "Haydi canım sen de. Toplumun ahlâkı bir takım ekonomik nedene bağlıdır" deyince, pazusu kuvvetli genç öğretmenin suratına kuvvetli bir tokat indirerek ortadan kaybolmuştu. Tokadın darbesi ile neye uğradığını anlamayan öğretmen fenalık geçirmişti.

Sonuç :

Kahvenin önünde oturduğumuz köylüler olayla ilgili sorularımıza aydınlatıcı bir bilgi vermiyorlardı. Yalnız sonradan gelen köyün muhtarı meseleyi açık saçık anlatıyor. Bu işte kabahatın öğretmende olduğunu ileri sürüyordu. "Çünkü öğretmen köyün en aydın bir insanıdır. Böyle çoluk çocuğa muhatap olmamalıdır" diyordu. "Fakat durum ne olursa olsun o edepsizin haddini bildireceğim" diyordu.

ULUSAL BENLİĞİMİZ VE ATATÜRK

Ahmet KÖKLÜGİLLER

Yığın yığın hastalıklar edinmiştik; her yanımız yarabere içindeydi. Yüzümüze renk gelmiyor, başımız doğrulmuyordu bir türlü. Toplum olarak, sancının biri azalıyor, biri başlıyordu. Yüzyıllardan beri böyleydi bu; bir türlü kendimize gelemiyorduk.

Bir Atatürk geldi; kurtarmak istedi Türk toplumunu bu durumdan. "Teşhis" i sağlam bir "hekim" di. Birçok "operasyon" lar yaptı. Kazıdı devrimin keskin "neşter"i ile birçok yaraları kökünden. Şöyle biraz kendimize gelir gibi olduk. Avrupa'nın mirasına konmak için yüzyıllardır başucunda ölmesini beklediği "hasta adam" ayağa kalktı. Avrupa, Amerika, Asya, Afrika... şaştı kaldı, bu "mucize" karşısında...

Mucizeler kahramanı adam bir 10 Kasım sabahı ayrıldı aramızdan. Yeniden sancılı bir dönem başladı sonra. Verdiği öğütleri unutuverdik, tutmadık. Gereken "perhiz" leri yap bedeniniz. Karnımıza abur cubur şeyler doldurduk. Oysa herşeyi öğretmişti o bile tüm hastalıkların kaynağını ve korunma yollarını göstermişti bir bir.

Örneğin tedavi etmek istediği hastalıkların başında "yabancı hayranlığı" geliyordu. Kötü bir hastalıktı bu; "Tanzimat" ta tutulmuştuk buna. Toplumu için için kemiren, sonra öldüren bir hastalık. Türkiye, Kurtuluş Savaşı'na böyle bir savaşın ağır sancıları içinde girmişti. Toplumun önde gelenlerinin çoğu, başka devletlerin "manda" lığına sığınacak kadar kendinden geçmişti. Bunlara göre ,ne kalmıştı Türk toplumundan? Yüzyılların geriliği içindeydik; uygarlık denilen şeyin dışındaydık. Savaşacak hangi gücümüz vardı? En iyisi uygarlıkta ilerlemiş bir devletin kanatları altına sığınmalı, biraz uygarlık öğrenmeliydik! Böyle diyordu "hasta münevverler" imizin çoğu ve bu ucuz görüşe uyan "kumandan" larımız vardı. Buydu kendini yitirmiş insanların düşüncesi; kendi değerlerine sırt çeviren; kendi özüne yabancılaşan köleleşmiş insanların!

Bir insanın "aşağılık duygusu" içine yuvarlanması çok kötüydü. Bir toplumun yuvarlanması ise kötülerin kötüsüydü. Bu, kayıtsız şartsız, her türlü gücün önünde teslim olmak demekti. Bu, tutsaklığı peşinen benimsemek demekti. Bu, kişiliğin yok olması; özgürlük, bağımsızlık gibi insanlığın yüzyıllarca uğrunda savaştığı değerlerin ayaklar altına atılması demekti. Bu, erdemin erdemsizliğe; insan aklının kaba güce boyun eğmesi; yenik düşmesi demekti. Olmazdı bu! İnsanlığın yüzyıllarca süren bir kavgası vardı; ileriye dönük kavgası. Türklük de bu kavganın içindeydi. Bu kavganın yönü, böyle bir yerde bitemezdi. Her türlü savaşın amacı "insan" a ve "gerçek" e varmaktı. Öldürmek, ezmek, sömürmek değildi insanlığın gelişim yönü; kimsenin kimseyi sömürmediği; yaradılışına uygun bir şekilde yaşayacağı mutluluk ve barış düzeyiydi...

Böyle düşünüyordu Atatürk. Yapılacak ilk iş, toplumu kendi benliğine sahip çıkarmak; aşağılık duygusundan, yabancı hayranlığından kurtarmaktı.

Kurtuluş Savaşı'na başlarken "Ya bağımsızlık, ya ölüm!" parolasiyle, Türk toplumuna "telkin" etmek istediği duygu buydu.

Kurtuluş Savaşı, bu duygunun verdiği coşku ile kazanıldı. Anadolu halkının elindeki balta, nacak, bunun için güçlüydü; emperyalizmin en modern silâhları karşısında. İngiliz generallerinin, "Altı ayda aşılmaz" dedikleri dikenli tel "barikat" ları bu duyguyla aşılmıştı iki saat içinde! Kendine gelişin bir sonucuydu, İzmir'de "kapitalizmin uzantısı" nı denize döken güç! Ulusal benliğin zaferiydi 9 Eylül'de Kordon'da dalgalanan bayrak!

Ya o Kurtuluş Savaşı sonrası devrim yılları? Onbeş yılda, yüzyılların açtığı yaraların kapatılması! O heyecan, o sürekli dinamizm! Gecenin gündüze karıştığı, hızlı akış yılları... Öğretmeniyle, yazarı, işçisi, köylüsü, yoksulu, aydınıyla "ileri!" koşusu...

Ve arkasından Cumhuriyet'in Onuncu yılı; Ankara'nın parlak mavi göklerinden yurdu kaplayan o kutsal ses :

"... Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, emeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyetidir.

Yaptıklarımızı asla yeter görmüyoruz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak zorundayız. Yurdumuzu dünyanın en mâmur ve en uygar memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Milli kültürümüzü, çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkaracağız.

Geçen zamana nispetle daha çok çalışacağız. Daha az zamanda, daha büyük işler başaracağız Bunda muvaffak olacağımıza şüphem yoktur. Çünkü Türk milletinin kerekteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır. Türk milleti zekidir. Çünkü, Türk milleti milli birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir.

Türk milleti,

Ebediyete akıp giden her o senede, bu büyük millet bayramını, daha büyük şereflerle, mutluluklarla, huzur ve refah içinde kutlamanı candan dilerim.

Ne mutlu Türküm diyene!".

Öz benliğine kavuşmanın kıvancı içinde tekrar ediyordu milyonlar son sözlerini Atatürk'ün: *Ne mutlu Türküm diyene!"*

Atatürk, Avrupa emperyalizmine göre "hasta adam", kendi yöneticilerince de "yabanım Türkü" diye horlanan Türk ulusunu, böyle bir onurlu yere getirmişti on yılda. Yüzyılların miskinliğinden silkinip aydınlığa çıkan, kendine gelen Türk milleti yeniden ulus olmanın kıvancını yaşıyordu.

Atatürk'ün en büyük hizmetlerinden biri budur bence: Halkına ulusal benliğini yeniden kazandırmak...

Atatürk'ün ölümü ile, yitirdiğimiz en yüce değer de, bu duygunun yavaş yavaş silinmesi galiba. Bugün kaç kişi taşıyor bu kıvancı yüreğinde? Hani nerde "birlik ve beraberlik" içinde "güçlükler" i yenme savaşı?, Hani nerde, varmamız, ulaşmamız gereken çağdaş uygarlık? Hani nerde, ulusu ileri hedeflere götürmek için Anadolu göklerinde dalgalanan o yiğit devlet adamlarının sesi?..

Mustafa Kemal'i gördüm düşümde
Daha, diyordu.
Uğruna şehit olasım geldi, hemen
Sabaha, diyordu.
Al bir kalpak giymişti, al
Al bir ata binmişti al
Zafer ırak mı dedim
Aha, diyordu.

Ceyhun Atuf KANSU

Elimi koyuyorum hepinizin omuzuna,
Arkadaşlar diyorum hepinize :
"Kuvayı milliyeyi âmil ve iradeyi milliyeyi hâkim kılmak"
Omuzlarınıza atıyorum kolumu,
Gözlerinizdeki özleme bakarak söylüyorum :
Kısacası kurtulmak!

Ceyhun Atuf KANSU

Kim ATATÜRK'çü?

Mehmet AYDIN
Öğretmen

Dünyanın hiç bir yerinde, ayrı görüş ve kuruluşların temsilciliğini yapanlar, bir faninin gölgesine sığınıp, O'nun gücünden kişisel çıkarları için menfaat kırıntıları toplama basitliğine inip bu derece alçalamazlar.

Yönleri, yolları bellidir. Biz buyuz der mertçe dururlar ortada. Milletçe, manevi huzurunda saygı ile eğildiğimiz ATA'nın günlük politika ve ideolojik itişmelerini içine itilmesi gerçek Atatürk'çüleri ciddi bir endişe ve üzüntüye götürmektedir.

Bir karanlık gecedeki sokak fenerlerinin etrafında dönen şaşkın kelebekler gibi pür telâş uçuşmalar, bazanda bu ışığa Donkişot'çasına toslayıp tökezlenmeler de uyarmıyor bu kişileri.

Bir çirkin modadır aldı yürüdü şu yıllarda.

Her önüne gelen ben Atatürk'çüyüm diyor.

Hilâfeti geriye getirmeğe çalışanlar, sömürü yarışında ağalarına uşaklık edenler, demokratik rejimden ürküp, mutlakiyet idaresine yeşil ışık yakanlar Atatürk'çüyüz diyorlar.

Kur'an'ın Türkçe tefsirini din kurallarına aykırı bulanlar, mahalle mektepleri ve medreselerin ihyasını isteyenler, şapkayı kâfir, sarığı müslüman giysisi olarak kabul edenler Atatürk'çüyüz diyorlar.

Taaddüdü zevcat -çok evlilik- özlemi ile yanıp medeni kanuna karşı olanlar, şeriat isteriz nidaları ile sokaklara dökülüp "Gök gözlü muhacir dönmesi, bizden değildir, diyenler, Atatürk'çüyüz diyorlar.

Devriş Vahdeti'ye taş çıkartırcasına halkı kışkırtıp kıyam günü için cihat açanlar, millî devrimcilerin ölüm fermanlarına "katli vaciptir" diye imza atanlar Atatürk'çüyüz diyorlar.

Eserlerine ihanetle yarışa girip büstlerine el, maneviyatına dil uzatanlar, milletine severek mal ettiği millî kurallar "frenk" düzenidir diye yıkmağa çalışanlar Atatürk'çüyüz diyorlar.

Batık ve yıkık bir tavanın kararan ufkunu ışıtan güneş diye dün kaside yazıp tuttukları faniye, bu gün ışığından rahatsız olarak çamur atan ikiyüzlü dönmeler utanmadan rahatça Atatürk'çüyüz diyorlar.

Bütün dünyanın hayran olduğu devrimlerini yaparken, O'nun inkilâp ordusunda neferlik yapanlar bile bu kör ortamın karanlığında şaşkına döndüler.

Cebir ve hile ile huzurunda baş eğilen bir haşmetmeabın ardından bile, ihanet ve alçaklığın bu derece zelil ve sefil örneği açıkça verilmiştir. Dünya tarihinin el sürülmez bir heyülâ sandığı saltanatı, içi çürümüş ve kokmuş bir yumurta gibi fırlatıp uzaklara atıveren, hal denen tepelerden maziye bakıp, geleceği en iyi görerek asırların üstünden bir masal devi gibi kolayca aşıveren dehaya, reva görülen böylesine bir kaypaklık af edilemez.

Bir gökte iki güneş olmaz Ata'm. Doğuşun var gurubun yoktur senin.

Sen gözlerimizde güneş, dizlerimizde derman, sözlerimizde güvensin.

Sana karşı olanlarla yapılan savaş, anadan doğma amalara, renklerin tarifi kadar zor ve yorucu oluyor. Ama ne çıkar bundan? Dünya haritasından silinmesi için son pazarlıkları yapılan bir devleti, yeni baştan toparlayıp **güçlü bir** toplum haline getirirken, yaptığın uğraşıların yanında bizim küçücük katkılarımız denizde bir damladır Ata'm.

Eller ay'dan bize bakıp gülerken, kandırılmış bazı temiz gençlerimizin halâ "Sarıklı Mücahitler" kitabından başlarını kaldıramayışları, sosyal yaramızın bir başka yönüdür.

Ne iktisadi sarsıntıların, ne sosyal kasırgaların, nede siyasi fırtınaların O'nun mimarı bulunduğu eserlerden, tek bir taşı dahi düşürmiye kimsenin gücü yetmiyecektir. Çünkü bu çirkin cür'ete engel olmak için, gerektiğinde kanımı su, kemiğini harç yapacak milyonlarca yeminli genç amele, nöbete girmek için sıra beklemektedir.

Bir Milletin millî mihrabı olacak kadar saygı ile yoğrulan Ata, kara ve kör ortamlarda tesbih çekercesine arı arda sıralayıp dar zamanlara sığdırdığı devrimlerini, kanun zoru ile değil inanç gücü ile koruyacağız.

Bütün imkân ve güçlerin elinde toplandığı günlerde bile, şiddet otoritesini her zaman sevgişinin ardına atan, kendisine halife olması için yapılan teklifleri riyanın basit bir örneği sayarak gülüp geçen bu cihan şumûl kişiye yapılan iğrenç hakaretler çok oluyor artık.

Bu gidişe meşru ve mantık yoluyla dur deme zamanı geldi kanısındayım.

Gerçek Atatürk'çüler, gerçek millîyetçiler, öz vatanı gerçekten sevenler, sokaklara dökülmüş sorunları beyinlere aktarınız.

Cumhuriyeti emanet alıp ilelebet muhafaza ve müda-

(Devamı sayfa 4'de)

Ata'nın Ölümünün 31. Yılında Malatya'dan Rapor

Burası Malatya Cumhuriyet devrinde Kızıl Sultan Abdulhamit devri terör ve baskısının yürütüldüğü belde. Malatya'da toplumcu gerçekçiler çok ya Atatürk Türkiyesinde Atatürk'ü öldürenler, resmine baka baka devrimlerini yılanlar da çok. Malatya'da baskı, kıyım karalama, yıldırma kampanyası tüm diş lileriyle işliyor. Doğal olarak Türkiyenin her tarafında işlediğince. Belki burada biraz daha fazla.

Daha önce olanları, eski başkan Nedim Şahhüseyinoğlu ile ünlü Malatya Valisi Sabri Sözer arasında geçenleri biliyorsunuz. Okudunuz. Duydunuz. Duyurdunuz. Ondan sonrası çıkar musluğunu elinde bulunduran yöneticiler özellikle kişiliksiz, köleleşmiş bazı iki ayaklıları bulup maşa olarak kullanarak TÖS'ü içinden yıkmaya çalıştılar. Olmayınca maşalarını şaşdayla TÖS'ten istifa ettirdiler. Derken TÖS'ü ve Malatyadaki devrimci önderleri kuşkulu kişi durumuna düşürmeğe yeltenerek beygirlerin bile güleceği dedikodular çıkardılar. Maşalarını kavala döndürerek öttürdüler. Bu olmayınca öğretmenlerin ekmeğiyle oynamayı , denediler, halen denemektedirler. Olanları, ayrıntısız, katıntısız şöylece bir sayalım :

1) Çevirme köyünün emekçi çocuğu öğretmeni Hasan Çolak'a işten el çektirdiler.

2) Akçadağ Yatılı Bölge Okulunda görevli Mustafa Erdoğduyu sahte belgeyle müstafi duruma düşürdüler.

3) Akçadağ ortaokulunun tüm kadrosunu sınavlara bir hafta kala dağıttılar.

4) Hekimhan ortaokulundan **Fehmi Salık ve Turan Adıgüzel'i altı ayda iki kez sürdüler.**

5) Akçadağ ilköğretim müdür yardımcısı Kemal Poyraz'ın evi kurşunlandı. Kurşunlatanla Kemal aynı cezaya çarptırılarak ikisi de sürüldü.

6) Malatya merkezde Atatürk Ortaokulu öğretmeni Mehmet Güngör okulun önün de sebepsiz dövüldü. Döven elini kolunu sallayarak geziyor.

7) Malatya şube başkanı Kemal Kırlangıç hakkında tahkikat tahkikat üstüne yapıldı. Savcılık yapar, kaymakamlık yapar. Aynı konularda bakanlık müfetişi yapar. İki sene önce falanın dükkânında demişsinki... gibilerden sorular sorulur.

8) Müfettiş Abdullah Erdoğdu, Ali Doğan, Abdullah Durdu, Hasan Basri Aydın, İbrahim Akkoç haklarında başkanla birlikte hükümeti işgal etmek istemişsiniz denerek tahkikat yapıldı. Böylece bizim keramet ehli yöneticiler, niyetlerimizi bilerek bizi suçlamaktadır.

9) Ortaokullarda dışardan ders vermeleri teklif edilen isimlerden aktif TÖS'çü olarak bildikleri **Halit Ertaş, Seyfettin Murat, Ali Takmaz. Ramazan Bozdemir** gibi arkadaşların isimleri kendilerini tanımıyan valice çiziliyor. Kasıtlı olarak çizdirenler var.

10) Seçim kurulunun yazılı istemine rağmen il yöneticileri öğretmenlerin isimlerini seçim kuruluna vermiyor. Köylere köy öğretmeni dururken dışardan memur gönderilerek hazine zarar ettiriliyor.

11) Vali, Milli Eğitim Müdürü ve Emniyet Müdürünün listeler hazırladıkları özellikle şakşakçılarca yayılıyor.

12) Sendikamızın temmuz ayı bordroları kayıptır. Valinin aldığı söylenmektedir. Bu yüzde öğretmenlerimizin emniyetçi Valiye emniyeti kalmamıştır. Ödentilerini bir kısmı elden vermektedir.

Bu arada başkan Kemal Kırlangıç'ın varlığını soruşturmalar, **İş izlemeye gidenlere TÖS ten ayrılınki yapalım demeler, makamları kapı kullarına dağıtmalar, öğretmenleri sindirerek köleleştirmeğe yeltenmeler**, ipe sapa gelmez dedikodular çıkartmalar... tehditle keyfilikler, küçülmeler, ayak oyunları...

Tüm bunlara rağmen TÖS Malatya şubesi dimdik ayakta. Safları günden güne sıklaşmakta. Korkusuz, haklılığında emin, yasaların adamı olamıyanları istenmiyen adam ilân etmekte. Bu tip ayak oyunlarını haksızların küçülmesi olarak kabul eden, halka ve emeğin hakkına inanan üyelerine dayanarak savaşını sürdürmektedir. **Malatya da ya da tüm Türkiye'de Abdulhamit istihbatı sürdürülse de bu didişme eni konu devrim-**

(Devamı sayfa 4'de)

Atatürk'çü olmak

Ali BİLHAN

Son yıllarda Atatürk sözcüğü her çeşit fikir ve ideoloji taşıyan kişiler tarafından sıkışıldıkça baş vurulan bir söz haline gelmiştir.

Türkiye'deki sağcılar da, solcular da Atatürkçü olduğunu söylemektedirler. Şayet hem solda Atatürkçülük varsa Atatürkçü'lüğün temelinde birleşiliyor demektir. Ama sağcı kanadın gösterdiği eylem hareketleri Atatürkçü'lüğün değil tabanında hiçbir yerinde birleşme olmadığını açıkça göstermiştir. Fakat ne var ki, sağcı çizgi, kendisini Atatürkçü göstererek bir tekerleme yaratmıştır. Sağcılar mı Atatürkçü, solcular mı Atatürkçü münakaşasıyla bir saçmalık ortaya atılmıştır. Bu iki çizgiyi biribirinde ayırmak gerekirse önce Atatürkçülüğün ne olduğunu ve onun söylediklerıyle sağın mı, solun mu parelellikle taşıdığını bilmek gerekir.

Öyleyse Atatürkçülük nedir?

Atatürkçülük, bir fikirdir. Bu fikirlerin eyleme dökülerek ulusun, çağın koşullarına göre kalkınmasını sağlamaktır. Başka bir deyişle 19 Mayıs 1919'dan 1938'e kadar Atatürk'ün söylediklerinin, uyguladıklarının kafa yapısı ve çağ görüşünde daha ileriye götürülmesidir. Kim ki, bu ilerleme ve gelişmeyi çeşitli yollarla engelliyorsa o, gerçek Atatürkçü değildir. Oysa Atatürk, Atatürkçü'lüğün ne olduğunu yaşadığı devirde belirtmiştir. (... Beni sevmek demek mutlaka yüzümü görmek demek değildir. Benim söylediklerime inanıyorsanız, benim fikirlerimi benimsiyorsanız bu kâfidir..) Bu sözler Atatürkçülüğün bir fikir olduğunu ne kadar net isbatlamaktadır. Bu açıdan gayet rahat söylenebilir ki, Atatürkçülük O'nun yaptıklarının ve söylediklerinin karşısında olanlarda yoktur. Kim ki, Atatürk'ün söylediklerine, devrimlerine paralel düşüyor, yazıyor ve bunu eyleme geçirmek için uğraşıyorsa orada gerçek Atatürkçü'lük vardır, o kişi de gerçekten Atatürkçüdür.

Atatürk'ün 31 inci ölüm yıldönümünü kutladığımız şu günlerde başımızı geriye çevirip Türkiye'nin geçirdiği manzaraya bir bakarsak Türkiye'deki çatışmaların nasıl sağdan gelerek Atatürkçülüğe uzandığını apaçık görürüz. Taksim'den Tunceli'ye kadar uzanan olayların çıkış noktasında bir fikir incelemesi yapıldığı zaman meydana çıkan sonucun ucunda, daima Atatürk'ün devrimlerine, fikirlerine ve bu devrim ve fikirleri koruyanlara yönelen bir kuvvet olduğu ortaya çıkar. Bu kuvvet de hep sağdan gelmektedir. Ama şunu da hemen belirtmek gerekir ki, nasıl her hicaza giden adam hacı olamazsa (hacılığın kurallarına uyup uymama yönünden) her sağ kanada sahip olan da Atatürk düşmanı olmayabilir. Fakat bunlar da Atatürk'ün fikirlerini bir noktada dondurmak istiyen tutuculardır. Asıl sağcı, Atatürk'ün yaptıklarından nefret eden, onu yok etmek için içinden yanıp tutuşan, kafa yapısıyla çağın dışın da olanlardır. Bu düşünceyi toparlayıp örgütleyenler de Türkiye'deki sağcı açıyı meydana getirirler.

Türkiye'deki sağcılığın en belirgin özelliği dinle dayalı oluşudur. Onlar, tüm devlet mekanizmasının ve kişi özgürlüğünün şartlarını dinde ararlar. Atatürk'ün din görüşüyle onların arasında tam bir çelişki vardır. Bu yüzden Atatürkçülere çok kızarlar ve onları daima dinsizlikle suçluyarak çağın gerisinde kalmış toplumun gözünde başka bir insan türü canlandırmaya kalkarlar. Bu sapmadan da Atatürk'ün mücadele ederek birer birer yıktığı hurafeleşmiş düşünceleri yeniden uyandırırlar. Böylece yüzde - yüz Atatürkçülüğe ters düşen feodal yapıyı kurmaya çalışırlar. Bakın Atatürk'ün din görüşüne:

"Mukaddes ve lâhuti olan inançlarımızı çapraşık ve değişken olan ve her türlü menfaat ve ihtirasların tecellisine sahne olan siyasetten ve siyasetle ilgili bütün hususlardan bir an evvel ve kat-i olarak kurtarmak milletin dünya ve ahiret sâdetinin emrettiği bir zarurettir".

"... Bilhassa bizim dinimiz için herkesin elinde bir ölçü vardır. Bu ölçü ile hangi şeyin dine uygun olup - olmadığını kolayca taktir edebilirsiniz. Hangi şey akla, mantığa, milletin menfaatine, islamiyetin menfaatine uyuyorsa hiç kimseye sormayın, o şey dindir..."

"... Bizim dinimiz milletimize hakir, miskin ve zelil olmayı tavsiye etmez, Bilâkis Allah da Peygamber de insanların ve milletlerin izzet ve şerefini muhafaza etmelerini emrediyor..."

"... Bizi yanlış yola sevk eden habisler bilinizki çok kere din perdesine bürünmüşlerdir..."

Türkiye'deki sağcı sınıf, yukardaki sözleri duymaya bile tahammülü olmayacak kadar geri bir kafa yapısına sahip olduğundan Atatürkçü olmasına imkân yoktur. Hep imamhatip okulları, hep kuran kursları açarak köylüyü düşündüklerini, halkı düşündüklerini haykıranlar da bunu birer uyutma politikası olarak kullanıyorlar. Çünkü onların köy lüye ,halka yönelişleri de Ata-

(Devamı Sayfa 4'de)

Sanat Enstitülerinde öğrenci boykot yapıyor

Bakanlığın yanlış bir kararı yüzünden sanat enstitüsü mezunları teknik okullara alınmayacak

Sağlam bir politikası olmayan Milli Eğitim Bakanlığının birbiri ardına aldığı yanlış kararlara bir tanesi daha eklenmiş ve bu yüzden ülkenin çeşitli yerlerinde erkek sanat enstitüsü öğrencileri boykot hareketlerine girişmişlerdir.

Önceki gün Merzifon Erkek Sanat Enstitüsü öğrencileri, okul bahçesinde toplanmışlar, bir bildiri yayınlayarak boykota başladıklarını bildirmişlerdir. Öğrencilerin yayınladıkları bildiride, lise mezunlarının sınavsız olarak teknik okullarına alınması yerilmekte, "enstitü mezunları öncelikle sınavsız olarak tekniker okullarına alınmalıdır" denilmektedir.

Öğrenciler bu istekleri kabul edilinceye kadar boykota devam edileceğini bildirmişlerdir. Boykota başlayan öğrenciler ayrıca bir de sessiz yürüyüş yapmışlardır.

Sanat Enstitüsü öğrencilerinin giriştikleri boykot ve sessiz yürüyüşler güney Anadolu illerine, bu arada İskenderun ve Mersin'e de yayılmıştır. Yurdun her yerinde öğrenciler, bütün arkadaşları gibi isteklerinde sonuna kadar direneceklerini söylemişlerdir.

İşin nedeni

Milli Eğitim Bakanlığı, çok sayıda lise açtığı, lise mezunlarının yüksek öğrenim yapmasını sağlıyacak kurumları yeterince açmadığı, gerekli tedbirleri almadığı için, üniversiteye giremiyen öğrenciler büyük bir sosyal problem olmaya başlamıştır.

Yükün biraz hafitlemesi için, açılacak olan teknik okullara lise mezunlarının alınması kararlaştırılmıştır. Oysa, teknik bir öğrenim gören sanat enstitüsü mezunlarının da bu okullara alınması gerekirken, söz konusu okulların mezunları bunun dışında bırakılmıştır.

Bu durum Bakanlığın, bilimsel gereklere ve yurt ihtiyaçlarına göre kara almaktan ve böyle bir politika uygulamaktan ne kadar uzak olduğunu göstermektedir. Bakanlık; söz konusu teknik okullara sadece bir yasak savma kabilinden kararlaştırmış olmaktadır. Durum bundan başka bir sonuç çıkarmaya elverişli değildir.

Böylece, Milli Eğitim Bakanlığının bugünkü tüm yetkililerinin ve özellikle bu Bakanlığın politikasına etkili olan kişilerin zihniyeti ile mücadele etmek bütün yurttaşlar ve meslek kuruluşları için bir zorunluk haline gelmektedir.

—oOo—

Atatürkçü Olmak

(Baştarafı sayfa 3'de)

türk'ün söylediklerine tam terstir. Bakın Atatürk köylü ve halk hususunda ne diyor:

"Teşkilât baştan başa halk teşkilâtı olacaktır. Umumi idareyi halkın eline vereceğiz. Bu toplulukta hak sahibi olmak, herkesin bir iş görmesi esasına dayanacaktır..."

"... Türkiye'nin asıl sahibi ve efendisi gerçek müstahsil olan köylüdür. Bütün köylüye okumak, yazmak ve vatanını, milletini, dinini, dünyasını tanıtacak kadar coğrafi, tarihi ve ahlâki bilgiler vermek ve hesap öğretmek maarif programımızın ilk hedefidir..."

"... Bu defa memlekette top raksız çiftçi bırakılmamalıdır. Büyük çiftçi ve çiftlik sahiplerinin işletebilecekleri arazi genişliği, arazinin bulunduğu memleket bölgelerinin nüfus kesafetine ve toprak verim derecesine göre sınırlanmak lâzımdır."

Şimdi elimizi şakağımıza koyup düşünelim, bunların hangisi sağ kanada ait düşüncelerdir. Halbuki Türkiye'de halkını ve milletini uyandırmak ve Atatürk'ün düşüncesin de ona şekil vermek istiyenler geride bıraktığımız günlerde bu isteklerinin karşılığını çok acı ödediler. Gelecekte de bu olayların şiddetleneceği apaçıktır. Çünkü hayatlarını verenler, haksızlığa uğrayanlar solda bulunan Atatürkçülerdir. Tüm hareketleriyle de her zaman Atatürk'ün parelelinde dirler. Bir de şu sözlere bakalim:

"Bugünkü asrın ihtiyaçlarına uygun kanun yapmak ve onu iyi tatbik etmek imar ve ilerleme sebeplerinin en mühimleridir".

"Sarık ve cüppeyle artık dünyada muvaffak olmanın imkânı yoktur".

"Bir hurma ve bir hırka hikâyesi artık bir insanlık faziletî olarak gösterilmek felsefesi esas tutularak tarih yazılmamalıdır".

"Türk genci inkılâpların ve rejimin sahibi ve bekçisidir. Bunların lüzumuna, doğruluğuna herkesten çok inanmıştır".

Görülüyor ki, bu düşünceler de Türkiye'deki sağ kanadın görüşlerine paralel değildir. Onun içinde Atatürk'ün heykelleri bu sınıfın içinde uzanan eller tarafından kırılmaktadır. Yine bu sınıfın Atatürk'ü yok etme öfkesi, O'nun öğretmenine hâkimine, gençliğine saldırıyor. Atatürk'e saldıranların yaş ortalaması nın 25 - 30 olması da çok düşündürücüdür. Ölümünün 31 inci anma gününde Atatürkçülere bir kez daha seslenmek gerekiyor ki, hergünkünden daha çok ve daha örgütlü çalışarak O'nun eserlerini en mukaddes varlık olarak korumak ve ileriye götürmek birinci sorumluluk haline gelmiştir.

Öğretmenleri nakledilince öğrenciler boykot yaptı

12 Ekim seçimlerinin sonucu belli olunca partizan çarklar ile işbirlikçiler, imtiyazcı ve milliyetçi geçinip günürü gün etmeye çalışanlar fırsatı ganimet bilenler, görevini tam yapan halkın ve öğrencilerin sevdiği Çal Lisesi Öğretmeni ve TÖS Yönetim Kurulu üyelerinden Ali Kara ile Hilmiye Durdu'yu hiç gerekçe göstermeden Bozkurt'a sürdüler.

Çal Lisesinin bütün öğrencileri dört gün boykot yapmak öğretmenlerini istediklerini haykırmalarına rağmen ilgililerden hiç kimse dert dinlememiştir. Çal halkından ve öğrenci velilerinden de haksız işleme karşısına çıkanlar olmuştur.

Bu haksız kıyım ve sürgünlerin yanında, Çal'ın Boğaziçi kasabasından TÖS üyesi İbrahim Sürmeliyi orda sudan sebepler bahane ederek Disiplin Kurulu kararı ile Acıpayam'ın Çakır Köyüne sürmüşlerdir.

Tüm milletin öğretmenleri olarak sürgün ve kıyımlara en keskin çare bulmak imkânı yok mu?

Kuruluş olarak en kısa zamanda parlâmentoyu uyarıp, öğretmeni kıyan ve sürenlere dur diyecek kuvveti meydana çıkarmalıyız. Bugünkü koşullar içinde yine kurtuluş yolumuzu el ele ve baş başa vermek suretiyle bulacağız.

Yargı Organları

(Baştarafı sayfa 1'de)

bir Kâhyazade, devrimci öğretmenlerden zaten hoşlanmayan Bakanlıktan bir makam kaparmak amacıyla bu iftirayı yapmış ve aklınca "komünistlere cihad açtığını" zannetmiştir. Fakat, kendisinin ve tanıklarının ileri sürdüğü delil ve iddiaların tutarsızlığı ve gülünçlüğü yargı organlarının kararıyle tescillenmiştir.

Bu olay, bir daha isbat etmiştir ki: ATATÜRK DEVRİMCİLERİ'ne ve ANAYASA SAVUNUCULARI'na yöneltilen her türlü iftira ve tezvir, onu düzenleyenleri gülünç ve aşağı duruma düşürmekten başka bir işe yaramamaktadır.

İsmail Erdemir hakkında düzenlenen dosya, Kırşehir Ceza Mahkemesine sevkedilmiş ve ancak mahkeme, ilk celsede görevsizlik kararı vererek dosyayı İl İdare Kurulu'na göndermiştir.

Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen ve mahkeme sevk istemiyle gönderilen dosya ile, adliyece verilen dosya, Kırşehir İl İdare Kurulunda görüşülmüş ve oybirliğiyle "men-i muhakeme" kararı verilmiştir.

Kırşehir İl İdare Kurulunun tarafsız, bilgili, yürekli ve de namuslu üyelerinin verdiği bu karar, Danıştay İkinci Dairesinin yüksek hâkimlerince de oybirliğiyle onaylanarak arkadaşımızın haklılığı teslim edilmiştir.

Anayasa mahkemesi

(Baştarafı sayfa 1'de)

sını bilmeyenler ve sınıfsal çıkarlarını kanun maddesi hali ne getirenler, elbette korkacaklardır. Fakat korkunun ecele faydası yoktur. Er geç diğer haklarımızı da söke söke alacağız. Bunu da şimdiden bilsinler.

Kararın alınması, Balıkesir öğretmenlerinden bir grup için açılan dâvâ dolayısiyle olmuştur.

Bilindiği gibi geçen yılın şubat ayında Balıkesir'li TÖS üyesi öğretmenler, Ankara'da düzenlenen yürüyüşle ilgili olarak Balıkesir'de bir yürüyüş yapmışlardı. 624 sayılı kanuna aykırı davrandıkları iddiasıyla öğretmenler için görülen dâvâ sırasında öğretmenler ve avukatları, kanunun bu hükmünün Anayasaya aykırı oldu ğunu, herkes gibi sendikalı öğretmenlerin de Anayasa'nın verdiği toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkından yararlanabileceklerini söylemişlerdir. Mahkeme, öğretmenlerin bu iddiasını yerinde görmüş ve dosyayı Anayasa Mahkemesine yollamıştır. Anayasa Mahkemesi, konuyu inceliyerek 624 sayılı kanunun 28'inci maddesindeki toplantı ve gösteri yürüyüşünü yapma yasağını Anayasaya aykırı bulmuş tur.

Balıkesir öğretmenlerininkine benzer dâvâlar, aynı biçimde yürüyüş yapan yurdun çeşitli bölgelerindeki birçok öğretmenler için de açılmıştı. Henüz sonuçlanmamış bu sinin kararından sonra bütün dâvâların sayısı yirmiyi bulmaktadır. Anayasa Mahkemebu dâvâlar düşmüş olmaktadır.

Bundan böyle sendikalı öğretmenler ve memurlar, herkes gibi açık hava toplantısı ve gösteri yürüyüşü yapacaklardır. Bu konuda Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda belirtilen süre içinde ilgili makamlara bildirmek yeterli olacaktır.

Anyasa Mahkemesinin kararı, cesur ve devrimci Türk öğretmeninin bir başarısı sayılabilir. Çünkü öğretmenler, bilinçli bir yurttaş olarak, hangi hakkı kullanılabileceklerini bilerek mücadele etmiş ve etmektedirler. Bu mücadele olmasaydı, bir haksızlık, Anayasa dışı bir büküm ve bir terör maddesi Türk toplumunun başında "Demokles'in Kılıcı" gibi duracaktı.

Türk öğretmeni, en bilinçli meslek topluluklarından biri olarak, yaptığı mücadele ve sağladığı başarı ile memur statüsü içinde bulunan öteki meslek topluluklarına da böylece yardım etmiş bulunmaktadır.

—oOo—

Kim Atatürkçü?

(Baştarafı sayfa 3'de)

faasından sorumlu olan gençlik; düzen savaşı ve yarışında yapacağın ufak yanılgılar, yarının kuşaklarına çözümü zor ve ağır yükler bırakabilir. Bu büyük kişinin manevi ortamında yapılan basit menfaat oyunlarını sağ duyunla önlemelisin.

O'nu anma günlerimizdeki bayrakların, sanki gönderin tepesine çıkma gücünü yitirmişçesine yarıda kalarak hüzün dolu dalgalanışı ve keder yükü ile kıvrılıp boyun bükü şü, kanı temiz olanların ne kadar duygulandırıyorsa, O'nun ilkeleri dışında düşen sahte bezirgânları da en az o kadar utandırmalıdır.

Ata'yı anma gününde yapılan konuşmalar

(Baştarafı sayfa 1'de)

edilecektir. 1919'larda İngiliz emperyalizmi ve işbirlikçisi Vahdettin yönetiminin boğamadığı milli kurtuluş mücadelemiz, Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçilerine karşı da ergeç başarıya ulaşacaktır."

Televizyonda açık oturum

TRT Ankara Televizyonunun düzenlediği açık oturum Ankara'da çok sayıda seyirci tarafından büyük ilgi ile izlenmiş, buna karşılık konuşmacıların bir kısım sözleri iktidar çevrelerinde endişelere sebep olmuştur. Televizyon yayını yapıldığı sırada, yayın yerine gelen TRT Genel Müdürü Orhan Öztrak, kendisine gocunan kişilerin sık sık telefon etmeleri dolayısiyle yayını yarıda kesmek istemiştir. Daha önce de Cumhuriyetin Onuncu Yıl dönümünde çevrilen bir filmin yayını yarıda kestirilmiştir.

Film yayının yarıda kesilmesi, söz konusu filmin 1933 yılında Sovyetler Birliğinden gelen teknisyenler tarafından çevrilmiş olması sebep olmuştur. Bazı iktidar mensupları bununla komünizm propagandası yapıldığı iddialarını ileri sürmüşlerdir. Cumhurbaşkanı Sunay'ın Sovyetler Birliğine bir gezi yapmak üzere yola çıkışı öncesinde ileri sürülen bir iddialar gülünç olarak nitelenmiştir.

Film ve açık oturum olayları yüzünden TRT Genel Müdürü, şimdiye kadar görevini büyük bir beceri ve titizlikle yapmış olan Televizyon Dairesi Başkanı Mahmut Tali Öngören'i derhal görevinden almış, bu göreve başka birini getirmiştir. Olay, başkentin en çok üzerinde durulan konularından biri haline gelmiştir.

Konuşmacıların söyledikleri

Ankara Televizyonunda yapılan açık oturuma Prof. Bülent Dâver, TÖS İkinci Başkanı Dursun Akçam, Tabii Senatör Ahmet Yıldız, Siyasal Bilgiler Öğrenci Derneği Başkanı katılmışlardır. Yazar Sunullah Arısoy'un yönettiği açık oturumda Prof. Dâver devrimciliği tanımlamaya çalışmış, Tabii Senatör Ahmet Yıldız, ülkemizdeki irtica tehlikesinden, lâiklikten söz açarak, Atatürk devrimlerinden dönüş yoluna sapan bir kısım politikacıları şiddetle eleştirmiştir.

TÖS İkinci Başkanı Dursun Akçam da Atatürkçülükten dönüş çabalarına değindikten sonra şöyle demiştir:

"Emperyalizmi bu topraklardan dişi ile, tırnağı ile söküp atan Anadolu insanı yine aç, yine sefil. Kurtuluş Savaşından elli yıl sonra emperyalizmin çöplerine muhtaç edilmiştir. İş bulmak için bölük bölük yaban ellere göçmektedirler. Çanakkale savaşında, topraklarımızı karış karış savunmak uğruna canlarını düşman kurşunlarına siper eden Mehmetlerin çocukları bugün babalarını öldüren kurşunları topraktan toplayarak geçimlerini sağlamaya çalışmaktadırlar."

Akçam, ülkemizin bugünkü görünüşünü şu çizgilerle belirtmiştir.

"Mustafa Kemal'in ölümünden bu yana 31 yıl geçti. Her geçen gün ülkemizin bağımsızlığına düşen gölgeler arttı... Ulusal ordumuz Nato'ya bağlı, montaj sanayimiz, ham maddesi, yedek parçası, teknik uzmaniyle dışa bağlı, Midelerimiz, vitalara, sanalara, kokakola, pepsikolalara bağlı, Yeraltı, yerüstü servetlerimiz uluslararası kartellere, tröstlere bağlı, Ekonomimiz bir yandan konsorsiyuma, öte yandan Ortak Pazarla Avrupa kapitalizmine bağlı. Ovamıza, bağımıza, yaylamıza üsler bağlı. Eğitimimiz ise yukarıda söylemiştik, AID misyonuna bağlı... Lozan Anlaşmasiyle kapitülasyonları kaldırdık diye bir de övünürüz."

"Bugün bu bağları koparmaya çalışan millici güçler, emperyalizme, emperyalizmin kapitalizmine ve onun yerli ortaklarına karşı soylu bir mücadele açmışlardır. Bu mücadelenin bayraktarlığını Mustafa Kemal gençleri yapmaktadır. Onlar, birinci görevlerinin, "Türk bağımsızlığını, Türk Cumhuriyetini korumak olduğunu" biliyorlar. "Devletin polisi vardır, jandarması vardır, adliyesi vardır" demeden öne atılıyorlar, ömürlerinin baharında vurularak kan çiçekleri gibi toprağa düşüyorlar.

"Ülkesine tam bağımsızlık gözü ile bakan gençlere namlunun gözü ile bakanlar, dün Ulusal Kurtuluş Savaşında Mustafa Kemal'e de aynı gözle bakıyorlardı. Sömürü babalarının bazı fetvacıları, gençlerin peşine polis takarlarsa, bilimin değil, ihanetin bayrak-

—oOo—

Atanın ölümünün 31. Yılında

(Baştarafı sayfa 3'de)

cilerin yengisiyle sonuçlanacak hafiyeler, çanak yalayıcılar lânetlenecektir. Bugün kıyanlara gelecek kıyacak, devrimci ve ilerici, toplumcu ülkü ve bu ülkünün erleri gelecekte bayraklaşacak, anıtlaşacaktır.

Tüm devrimcilere, Atatürkçülere, ilericilere Malatya'dan ülküsel bağlar, devrimci selâmlar, tüm insanlığa aydınlıklar, esenlikler....

Danıştay'ın yeni kararları

Simav'dan Mehmet Görmez, Kayseri'den Türkeş Doğan, Denizlideden Yusuf Korkut eski yerlerine dönüyorlar

Kanunsuz işlem yapmakta inatla ısrar eden Milli Eğitim Bakanlığının tasarrufları,, Danıştay tarafından gene arka arkaya iptal edilmektedir. Son günlerde Danıştay tarafından bu konuda yeni kararlar alınmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığının kanunsuz işlemlerini Danıştay'a götüren TÖS hukuk bürosunca yapılan müracaatlar üzerine alınan son kararlar şunlardır:

Simav Lisesinden Doğanhisar Ortaokuluna sebepsiz yere nakledilen öğretmen **Mehmet Görmez**'le ilgili işlem, yürütmeyi duruma karârı gereğince geri bıraktırılmıştır.

Kayseri Nazmi Toker Ortaokulu İngilizce Öğretmeni iken Mersin Ortaokuluna nakledilen **Türkeş Doğan**'la ilgili yürütme de durdurulmuştur.

Yerköy'den Erzurum'un Hınıs ilçesine Şemsi Belli'nin "Anayaso" adlı şiirini okuduğu için ceza olsun diye nakledilen öğretmen **Hüseyin Taban** için de Danıştay'a başvurulmuştur. TÖS tarafından açılan dâvâda öğretmen arkadaşımızın eski görev yerine iadesi istenmektedir.

Denizli merkez İlbadı Okulu öğretmeni iken Erzincan'a nakledilen **Yusuf Korkut** için Danıştay'da açılan dâva sonuçlanmıştır. Danıştay'ın verdiği karar üzerine arkadaşımız eski görev yerine dönmüştür.

Başyazı

(Baştarafı sayfa 1'de)

yasaya aykırı olduğunu ileri sürdüler. Mahkeme bu aykırılığı bir gerekçe ile birlikte Anayasa Mahkemesine yolladı. Sonuç umduğumuz gibi oldu. İptâl işlemiyle gasbedilen haklardan yalnız birisi kazanıldı.

Yurdun dört bucağına dal budak salmış ve sayıları yüzbinlere yaklaşık devrimci TÖS'lü öğretmenlerin ağırlığı, gücü daha da artmıştır. Ortak bir gösteri hareketi bile bazı çevrelerin uykularının kaçmasına, bazı sandalyelerin sallanmasına yetecektir.

İş bununla bitmiyor, Anayasamızda ve sendikacılığın felsefesinde var olan görev hakkımızı, öbür haklarımızı da alacağız. Varsın onlar vermesinler, hem de söke söke alacağız. Demokratik haklara saygılı olmasını bilmeyenler er geç onu da öğreneceklerdir.

Sorunlarımız ve Başkaldırmayı bilmek

(Baştarafı sayfa 2'de)

Şu anda Cizre'deyim. Hiçbir değişiklik yok yaşantımda. Ge ne derse girip çıkıyorum, gene Atatürk'ü sevip devrimlerine bağlı olmamız gerektiğini anlatıyorum öğrencilerime, insanca yaşamanın bizim de halkımızın da hakkı olduğunu söylüyorum.

Nurlu ufukları aradı durdu gözüm. Bir dikili ağaç yok yol boyu. Yollar alabildiğine bozuk. Antep'ten Mardin'e, Mardin'den Cizre'ye giderken Halep'ten Şam'a giden bir otobüste sandım kendimi. Arapça konuşuyor vatandaşlar.

Kârım oldu bu işten benim. Ülkemin, olanaklarını elverme diği için, gezip göremediğim yerlerini gördüm, bilendim bir daha. Neler yapmamız gerektiğini bir kez daha öğrendim. Malûm ,çok yaşayan değil çok gezen bilirmiş.

"Sosyalist Türkiye" yazarı *Ali Faik Cihan,* duruşması için gittiği Ankara'dan Trabzon'a dönünce bir sohbet toplantısında hiç unutamayacağım bir şey anlatmıştı *İMECE* Dergisinde de vermişti bu örneği. Örnek şu:

Fransız ihtilâli dönemlerinde Bastin hapishanesine grup grup siyasî tutuklular gelmektedir. Hapishanenin baş gardiyanı her gelen tutuklu grubu önünde saygıyla eğiliyor muş. Bu durumu odasının penceresinden izleyen hapishane müdürü baş gardiyanı yanına çağırır ve bu hareketinin nedenini sorar. O da: "Efendim, bunlar kalabalık gelmeye başladılar" der.

Ya Dostlar. İnanın ki, bizler de kalabalık gitmeye başladık.

DUYURU

Her aydının ve özellikle her Öğretmenin daima eli altında bulundurması şart olan bir kitap:
Derneklerde - Sendikalarda ve Siyasi Partilerde
GENEL KURUL (KONĞRE) TOPLANTILARININ YAPILIŞI ve YÖNETİLİŞİ

Yazan: H. Cemal Başbay (Öğretmen — Avukat)

Derneklere - Sendikalara - Siyasi Partilere üye olabilmek, çıkmak, çıkarılmak şartları, Toplantıdan evvel yapılacak hazırlıklar, toplantı boyunca belirecek güçlükler ve dikkat olunacak hususlar, toplantı kararının geçerli olabilmesi şartları, toplantıdan sonra yapılacak işler ve ayrıca

Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin nasıl yapılabileceği, en geniş şekilde ve uygulamalı olarak bu kitapda yer almaktadır.

Kitabın sonunda çeşitli örneklerden başka, her an baş vurulabilecek dört ayrı kanunun tam metinleri de verilmiştir.

Kitabın fiatı 7.5 lira olup T.O.S. şubelerine % 33 indirimli olarak 5.— liradan gönderilmektedir.

Sipariş adresi: H. Cemal Başbay, Işıklar Cad. 15/4 - A Ankara

Önemli Hatırlatma: Bugüne kadar, yazar tarafından kendilerine kitap yollanan sendikamız şubelerinin 5.— TL.'sı üzerinden kitap paralarını göndermeleri ve yeni siparişleri varsa acele bildirmeleri önemle rica olunur.

Türkiye Öğretmenler Sendikası adına
sahibi: **Osman K. AKOL**
Yazışleri Müdürü: **Arif GELEN**
Haberleşme Adresi:
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray AP. No. 14-i
Yenişehir — ANKARA
Telefon: 17 49 27 — 12 99 46
Dizgi ve Tertip: TOYKO matbaası
Baskı: Özkanlar Matbaası

Yeni Yayınlar

Derleyen: A. KÖKLÜGİLLER

OSMANLI TOPLUM YAPISI: Son zamanlarda yoğunlaşan devrim stratejisi, temel sorunlarımızın yeniden ele alınıp incelenmesini gerektirmiştir. Bilim adamlarımız, ardı ardına kitaplar yayınlıyorlar bu konuda. "Osmanlı Toplum Yapısı" da genç bilim adamlarımızdan Dr. Muzaffer Sencer'in incelemelerini getiriyor önümüze. Sencer, Osmanlı toplum yapısını marksist açıdan inceliyor, doğru çözümler getirmeye çalışıyor. İlginç bir inceleme. (Ant Yayınları, 10 Lira).

HİLÂFET VE ÜMMETÇİLİK SORUNU: Bu kitap da son zamanlarda yayınlanan ilginç incelemelerden biri. Daha önce "Şeyhlik ve Ağalık", "Doğunun Sorunları" adlı incelemelerinden dolayı Ağaların hışmına uğrayan eski Kulp müftüsü M. Emin Bozarslan, bu kitabında da hilâfet ve ümmetçilik sorunlarını inceliyor. Gerçek ve devrimci bir din adamı olan M. Emin Bozarslan, konuyu toplumcu açıdan inceleyerek, birçok karanlık noktalara açıklık getiriyor. Okunması gerekli bir kitap. (Ant Yayınları, 12.5Lira.)

MAVİ GÖZLÜ DEV: Nazım Hikmet ve Sanatı üstüne yazılmış bu kitap da Ant Yayınlarında çıktı. Ünlü gazeteci ve yazar Zekeriya Sertel, birçok belgelere dayanarak yazdığı bu kitapta, Nâzım'ı tarafsız olarak tanıtmaya çalışıyor. Bu konuda doğru bilgiler edinmek isteyenlere salık veriler. (10 Lira).

ÖLÜMSÜZ: Bir süre önce Yunanistan'da yayınlanır yayınlanmaz toplanan bu roman, solcu bir milletvekilinin başına gelenleri anlatmaktadır. Bugünkü Yunanistan'ın içyüzünü ortaya koyan Ölümsüz'ün genç yazarı, halen Fransa'da yaşatmaktadır. (E. Yayınları, 15 Lira).

OYUNLAR 1, 2, 3, 4: Ünlü yazarlarımızdan ve bu yıl Türk Dil kurumu şiir ödülünü alan şairlerimizden Necati Cumali, şimdiye kadar yayınlanmış ve henüz yayınlanmamış eserlerini kendi yayınlamaya karar vermiş. 'İmbat Yayınları" adı altında yayınlanacak olan eserlerden ilk dördü "Oyunlar"a ayrılmış. "Oyunlar 1" de "Boş Beşik, Ezik Otlar, Vur Emri" var. "Derya Gülü, Aşk Duvarı, Zorla İspanyol, Nalınlar, Masalar, Kaynana Ciğeri,Susuz Yaz, Tehlikeli Güvercin, Yeni Çıkan Şarkılar" gibi öteki oyunları da "Oyunlar 2, 3 ve 4" de yer almaktadır. Güzel bir kapak ve baskı düzeni içinde yayınlanmış bu kitaplardan birincisinin fiatı 6, ötekilerin ise 7.5 Liradır. (İmbat Yayınları, P.K. 17 Teşvikiye - İstanbul).

EKO - CAN: Öğretmen - şair arkadaşlarımızdan Enver Atılgan'ın son şiirleri. Konusunu Doğu sorunlarından alan çarpıcı, düşündürücü EKO - CAN, son zamanlarda yayınlanmış başarılı şiir kitaplarından biri. (İsteme yeri: Öğretmen Enver Atılgan - Ergani).

İKİ ŞAİR: Ünlü Fransız yazarı Balzac'ın "Sönmüş Hayaller" dizisi halinde yayınlanmış olan üç kitabından birincisi. Balzac bu dizide yer alan üç romanında taşralı bir aileyi işlemektedir. (Varlık Yayınları, 6 Lira).

TAŞRALI BİR BÜYÜK ADAM PARİSTE: Dizinin ikinci romanı. Çeviren: Yaşar Nabi. (Varlık Yayınları, 8 Lira)

ŞİİR ÜZERİNE DÜŞÜNCELER: Edebiyat üzerine yaptığı denemelerle tanınmış Suut Kemal Yetkin'in 13 yazısını içine alıyor. (Varlık Yayınları, 2 Lira).

TOLSTOY'UN HAYATI: Fransız yazarlarından Romain Roland, büyük Rus yazarı Tolstoy'un hayatını inceliyor. Türkiye'de Tolstoy'la ilgili olarak yayınlanmış incelemelerin en tutarlısı. (Varlık Yayınları, 5 Lira).

AHMET HAŞİM YAHYA KEMAL'E VEDA: Abdülhak Şinasi Hisar'ın Ahmet Haşim ve Yahya Kemal'le ilgili iki kitabını bir araya getirmektedir. (Varlık Yayınları, 6 Lira).

TÜRK NESİR ANTOLOJİSİ: Hikâye, roman, piyes dışında kalan yazı türlerinden (anı, söyleşi, deneme v.b.) derlenmiş bir antolojinin ikinci baskısı. (Varlık Yayınları, 4 Lira).

KAHRAMANLAR: Yedi Meşale'cilerden Yaşar Nabi'nin bugün mevcudu kalmayan kitabına, son şiirlerinin de eklenmesiyle meydana gelen Kahramanlar, ikinci defa basıldı. (Varlık Yayınları, 4 Lira).